Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פּרייז 15 גראָשען

(ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריע זעה זייט — 6)

היינט 8 זייטען

פּייער פאָלקסבלאַט

№ 214 | Łódź, Czwartek, 13 września 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאָדז, דאָנערשטאָג, ד׳ תשרי תרצ״ה | № 214

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאַווער 21, טעל. 224-71

דיפּלאָמאַטישער קאָרפּוס ביי היטלערן

בערלין, 12 (ספּ. טעל.)

היינט איז אינם פּאַלאַץ פונם דייטשען פּרעזידענט פאָרגעקומען אַ פייערליכע אויפנאַהמע פונם דיפּלאָמאַטישען קאָרפּוס. דעם מלוכה קאַנצלער האָט בעגלייט דער אויסערן מיניסטער נויראַט.

אין שייכות מיטן איבערנעהמען דורך היטלערן דעם פּרעזידענטען אַמט האָט אין נאָמען פון דיפּלאָמאַטישען קאָרפּוס געהאַלטען אַ רעדע דער אַפּאָסטאָלישער נונציוס מאָנסיניאָר צעזאַרע אָרסעניגאָ.

אויף דער דאָזיגער רעדע האָט מיט זיינע געוועהנליכע שלום־ושלוה־אויסדרוקען געענטפערט היטלער, דאַנקענדיג פאַר די וואונשען, וואָס זענען איהם אויסגעדריקט געוואָרען.

17 יודישע יונגעליים ערקלערט אַ הונגער־שטרייק.

אלס פּראָטעסט געגען דעפּאָרטאַציע פון ארץ־ישראל און געגען שלעכטע בעהאַנדלונג אין תפיסה

ירושלים, 12 יט״א (טעלעגראַפיש)

די 17 יודישע יונגעליים, וואָס זענען אַרעסטירט געוואָרען ביים אַראָפּשטייגען פון דער גריכישער שיף יאָניאַן, און זענען פערמשפּט געוואָרען צו תפיסה און דעפּאָרטאַציע, האָבען אין דער תפיסה ערקלערט אַ הונגער־שטרייק אלס פּראָטעסט געגען דעפּאָרטאַציע און געגען דער שלעכטער בעהאַנדלונג אין דער תפיסה.

היטלער — קייזער

בערלין, 12 (ספּ. טעל.)

אין דייטשלאַנד הערשט אַ גרויסע „ענטוישונג" צוליב דעם, וואָס מען האָט זיך גערעכט, אַז היטלער וועט זיך אויפן צוזאַמענפאָהר אין ניערנבערג פּראָקלאַמירען אַלס דייטשער קייזער און דאָס איז נישט געשעהען.

די איבערצייגונג, אַז היטלער וועט זיך לאָזען קרוינען איז געווען אַזוי גרויס אפילו אין די דיפּלאָמאַטישע קרייזען, אַז כמעט אַלע אויסלענדישע אַמבאַסאַדאָרען האָבען זיך אָפּגעזאָגט אַנצונעהמען די איינלאַדונג צום צוזאַמענפאָהר, נישט האָבענדיג קיין חשק בייצוואוינען די נייע קאָמעדיע. אָבער ווי מען שמועסט, איז טאַקי דערפאַר די קרוינונג נישט פאָרגעקומען, ווייל עס איז נישט געווען די נויטיגע „דיפּלאָמאַטישע דעקאָראַציע".

אין די פּאָליטישע קרייזען פערזיכערט מען אָבער, אַז היטלער וועט זיך גאָר אין קורצען לאָזען אויסרופען אַלס קייזער. אַ שטאַרקער אָנהענגער פון דעם דאָזיגען פּלאַן איז גערינג, וועלכער גלויבט, אַז ווען היטלער וועט אָנטון די קרוין אויפן קאָפּ, וועט די גאַנצע פּאַקטישע מאַכט איבערגעהען אין זיינע, גערינגס הענד.

די סאָוויעטען בעפרידיגט נישט

דער טעקסט פון דער איינלאַדונג אין דער פעלקער־ליגע

זשענעווע, 12 (ספּ. טעל.)

„זשורנאל דע זשענעוו" פערזיכערט, אַז די רעגירונג פון ראַטען פערבאַנד, וועלכער עס איז מיטגעטיילט געוואָרען דער פּראָיעקט פונם איינלאַדונגס טעקסט, האָט בנוגע איהם געוויסע בעוואָרענישען און האַלט, אַז ער גיט איהם נישט קיין גענוגענדע מאָראַלישע סאַטיספּאַקציע אין בעצוג צו דער אייגענער עפענטליכער מיינונג.

פאַר פּיקעטירען בוי־אַרבייט ביי באַראָווסקי׳ס הויז אין א״י

זענען 20 יודישע אַרבייטער פערמשפּט געוואָרען צו פערשידענע טערמינען תפיסה

ירושלים, 12 (יט״א טעלעגראַפיש)

דאָס געריכט אין חיפה האָט פערמשפּט 20 יודישע אַרבייטער פאַר פּיקעטירען די בוי־אַרבייטען ביי באַראָווסקי׳ס הויז 13 צו 3 וואָכען און 7 צו 5 וואָכען תפיסה.

ד״ר לאַזאַרסאָן מוז תיכף פערלאָזען לעטלאַנד

2 יודען בעפרייט פון איזאָלאַציע־לאַגער

ריגע, 12 (יט״א טעלעגראַפיש)

2 יודען, וואָס זענען פערמשפּט געוואָרען אויף 3 חדשים איזאָלאַציע־לאַגער, זענען בעפרייט געוואָרען. דער בונדישער פיהרער מייזעל און ד״ר לאַזאַרסאָן זענען געבליבען אין איזאָלאַציע־לאַגער. לאַזאַרסאָנען האָט מען געשטעלט אַ בעדינג, אַז ער וועט בעפרייט ווערען אויב ער וועט תיכף פערלאָזען לעטלאַנד.

עופות

ווערט געשחטן

אויף קילינסקיעגאָ 35

בהשגחת ועד הרבנים דפה.

א גמר חתימה טובה

ווינש איך דעם סטאַרשע

מאיר געלדבערג

דער פערוואַלטונג און אַלע מיטגלידער פון בעקער־צעך מיט זייערע פאַמיליעס.

פנחס ראָזענצווייג.

א גמר חתימה טובה

ווינשען מיר אונזערע ליבע עלטערן, פריינד און בעקאַנטע, די ח׳ אדמיניסטראַציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט", מיינע אַלע געערטע קונדען, בעזונדערס מיין פריינד אברהם פשעדבאָרסקי און פרוי אין בעלגיען.

עקיבא גרינבוים און פאַמיליע

מיינע חשובע פריינד בעריש גרינבערג מיט זיין גאַנצען הויז־געזונד ווינש איך

א כתיבה וחתימה טובה

און א שנה טובה ומתוקה.

פייגעלע אייזענבערג

אתרוגים

מארץ - ישראל מובחרים, לולבים והדסים צו בעקומען אין „תוצרת ארץ־ישראל", לאָדז, שרודמיעסקאַ 3, טעל. 201-67.

א גמר חתימה טובה

ווינש איך דעם ה׳

יואל לובאַטשינסקי

מיט דער גאַנצער פאַמיליע.

פנחס ראָזענצווייג.

עופות־

שחט־הייזער

זענען געעפענט געוואָרען צו שחט׳ן:

1) ווסכאָדניאַ 7

2) ווסכאָדניאַ 43

3) זאַכאָדניאַ 58

4) קילינסקיעגאָ 35

5) יוליוש 36

6) וואָלבאָרסקאַ 8

שוחטי עופות

בהשגחת ועד הרבנים

„אגרומי"

לאָדז, קאָשטשעלנאַ 1, טעל. 133-33.

אתרוגים מובחרים און מובחרים שבמובחרים

זענען צו בעקומען אין הורט און אין ענצעל צו ביליגע פּרייזן.

הכשרים אויפ׳ן חודש תשרי

ווערען אַרויסגעגעבען די קצבים, וואָס שטעהען אונטער דער אויפזיכט פון ראַבינאַט:

היינט, דאָנערשטאָג פון 7 ביז 10 אָוונט

מאָרגען, פרייטאָג פון 11 ביז 2 בייטאָג

און זונטאָג פון 11 ביז 3 און פון 7 ביז 10 אָוונט.

לאָדזער ראַבינאַט.

ג׳ תשרי, תרצ״ה

נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז נעכטען געשטאָרבען אין עלטער פון 67 יאָהר, מיין ליבער מאַן אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאָטער, שוויגערפאָטער, גראָספאָטער, ברודער, שוואָגער און אָנקעל

נ״ע לוזער ב״ר ישכר ז״ל בענעדיקט

לאַנגיעהריגער סוחר (געבוירען אין זדונסקאַ־וואָלאַ)

די לויה קומט פאָר היינט דאָנערשטאָג, דעם 13/9 1934, 1 אַ זייגער בייטאָג פון פּאָזנאַנסקיס שפּיטאָל, שטערלינגאַ 1/3, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפגעטרויערנדע פאַמיליע.

אנחנו מביעים את השתתפותנו בצערו של מנהלנו מר חיים חובב למות עליו

אחיו

המחלקה השביעית של ביה״ס „יבנה", בלודז

נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז נעכטען געשטאָרבען אונזער הייסגעליבטער פאָטער, שוויגערפאָטער, גראָספאָטער, ברודער, שוואָגער און אָנקעל

נ״ע יוסף ב״ר נתן מאיר ז״ל

בערנבוים

אין עלטער פון 72 יאָהר

די לויה קומט פאָר היינט, דאָנערשטאָג, דעם 13 סעפּטעמבער 1934, 11,30 בייטאָג פון טרויער־הויז פּאָדזשעטשנאַ 14, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפגעטרויערנדע הינטערבליבענע

א כתיבה וחתימה טובה

און אַ גוט יאָהר ווינשען מיר אונזער ליבען ברודער, שוואָגער און שוועגערין

בערל הערשענהאָרן

און פרוי

אין ניו־יאָרק (ברוקלין) ווי אויך די גאַנצע פאַמיליע.

מאיר לייזער, גוטשאַ, פּערעלע און הילוש רייך

לאָדז, גדאַנסקאַ 16.

אתרוגים

מבחרים שבמובחרים לולבים והדסים

ווי אויך ארץ־ישראל־אתרוגים

פון דער ערשטער קוועלע, שוין צו בעקומען ביי

שעפּסל גאָלדשטיין

19 נאָוואָמיעסקאַ 19

אין „באַר וואַרשאַווסקי" אין הויף, טעל. 163-23.

אתרוגים

מבחרים שבמובחרים לולבים והדסים

ווי אויך ארץ־ישראל־אתרוגים

פון דער ערשטער קוועלע, שוין צו בעקומען ביי

לייבוש קאָרן

12 נאָוואָמיעסקאַ 12

איז דער צוקערניע פּראַנט, טעל. 169-11.

אתרוגים

מובחרים שמובחרים לולבים והדסים

און אויך ארץ־ישראל־אתרוגים

1־טע קוועלע שוין צו בעקומען ביי

יחיאל קאַפּעלוש זגערזשער 2

און אויך ביי קלאַצמאַן, נאָוואָמיעסקאַ 4, אין פראָנט־געוועלב.

בעמערקונג: צו בעקומען אויך בעזונדער לולבים ביליג.

ווייטערדיגע דיסקוסיע

וועגען אריינעמען דעם ראטען - פערבאנד אין דער פעלקער = ליגע

ז ש ע נ ע וו ע, 12 (ספ. טעל.)

אין אנהויב פון דער היינטיגער זיצונג האט דער שווייצארישער דעלעגאט, מאטא בעהערט דעם אנדענק פון דעם קאנצלער דאלפוס און דעם איטאליענישען דעלעגאט סיאלאיא.

עס האבען אויך גערעדט דער ארגענטינער דעלעגאט, קאנטילא און דער עסטרייכישער קאנצלער שושניג, וועלכער האט רעפערירט די הויפט-אידעען פון דער נייער עסטרייכישער קארפאראציע קאנסטיטוציע.

דער לעצטער רעדנער אין דער היינטיגער אלגעמיינער דיסקוסיע איז געווען דער אירלענדישער פרעמיער דע-וואלערא, וועלכער האט ארומגערעדט בלויז די פראגע פון דעם צושטיין פון די סאוויעטען צו דער ליגע.

צ. א. האט ער געזאגט, אז איידער דער ראטענפערבאנד וועט אנמעלדען זיין קאנדידאטור, וויל ער זיין זיכער, אז ער וועט נישט דערנידעריגט ווערען דורכן אפווארפען די אנמעלדונג.

דע-וואלערא האט נאך אונטערגעשטראכען, אז די אלע וואס זענען אויסען די טובה פון דער פעלקער ליגע, ווילען זעהען אין איהר א לאנד פון אזא בעדייטונג ווי דער ראטענפערבאנד. סיי אין דעם אינטערעס פון דער ליגע, סיי פון ראטענפערבאנד איז עס נישט צו זוכען ספעציעלע מעטאדען פון אריינעמען אין כלל דאס דאזיגע לאנד.

פארטזעצונג פון דער דיסקוסיע — מארגען.

דאס וואסער אויף דער ווייסל פאלט

ווארשא, 12 (טעלעפאניש)

דאס וואסער אויף דער ווייכסעל הויבט אן אבפאלען. היינט האט דאס וואסער דערגרייכט 3 מעטער 73 צענטימעטער. פון נעכטען ביז היינט איז דאס וואסער געפאלען אויף 10 צענטימעטער.

פערצווייפעלטער קאמף פון דייטשלאנד

געגען יודישען באיקאט

בערלין, (ספ. טעל.)

דער ווירטשאפטליכער דיקטאטאר פון דייטשלאנד, ד"ר שאכט האט ארויסגעגעבען א רייהע פעראָרדנונגען, וואס בעגרעניצען דעם אימפארט פון אויסלענדישע סחורות קיין דייטשלאנד. שאכט האט ערקלערט, אז ער וויל דערפיהרען דערצו, אז דייטשע סוחרים זאלען שליסען בלויז אויסטויש אבמאכען (ד. ה. אז דייטשלאנד זאל קויפן נאר ביי די לענדער, וואס קויפן דייטשע סחורות. צוזוי ארום רעכענט ער צו בעקעמפן דעם יודישען באיקאט.

אויפרעגונג אין דייטשלאנד

צוליב אננעהמען רוסלאנד אין פעלקערליגע

בערלין, 12 (ספ. טעל.)

דער בעשלוס אנצונעהמען סאוויעט רוסלאנד אין דער פעלקער ליגע און געבען איהר אן ארט אין ראט, האט אין דייטשלאנד ארויסגערופען א גרויסע אונצופרידענהייט און צייהן קריצעריי. די דייטשע פאליטיקער פערשטעהען, אז בארטו האט זיך אזוי שטארק בעמיהט אריינצוציהען די סאוויעטען אין פעלקערליגע כדי אונטערצושטרייכען, אז אויך אהן דייטשלאנד איז די פעלקערליגע זעהר שטארק און אז דייטשלאנד איז דער איינציגער שטערער פון שלום אין אייראפא.

טאקיא, 12 (ספ. טעל.)

די יאפאנישע פרעסע שרייבט מיט פערביטערונג וועגען אננעהמען די סאוויעטען אין פעלקער ליגע. יאפאן זעהט דערין א בעמיהונג אפצושוואכען די יאפאנישע קראפט אויפן ווייטען מזרח.

ז ש ע נ ע וו ע, 12 (ספ. טעל.)

דעם בעשלוס אנצונעהמען די סאוויעטען אין פעלקערליגע האלט מען דא פאר א געוואלדיגען זיג פון פראנצויזישען אויסערן מיניסטער בארטו. מען שמועסט, אז יעצט וועט מען שוין נישט דארפען קיין ספעציעלען מזרח פאקט, וויל מיטן אריינטריט פון רוסלאנד אין דער פעלקער ליגע איז שוין דער שלום געזיכערט. לויט א צווייטער ווערסיע, זאל דער פאקט יא געשלאסען ווערען, נאר דאס ווענדט זיך הויפטזעכליך אין דער שטעלונג פון פוילען. די אלגעמיינע איבערצייגונג איז, אז פוילען וועט זיך נישט געגענשטעלען דער געשלאסענער שטעלונג פון דער גאנצער וועלט געגען דייטשלאנד.

דער ריזיגער שטרייק אין אמעריקא

ניו-יארק, 12 (ספ. טעל.)

אויפ'ן אינזעל רעד-איילאנד איז ווידער פארגעקומען א בלוטיגער צוזאמענשטויס צווישען די שטרייקענדע און מיליטער.

דער פרעזעס פון שטרייק-קאמיטעט, גורמאן, און דער פרעזעס פון דער אמעריקאנישער ארבייטס-פעדעראציע האבען דערקלערט, אז מען דארף זיך נישט ריכטען אויף דער שנעלער ליקווידאציע פונ'ם שטרייק.

בלוטיגע שטרייק-צוזאמענשטויסן אין אמעריקא

ניו-יארק, 12 (ספ. טעל.)

אין צוזאמענהאנג מיטן שטרייק פון די טעקסטיל ארבייטער איז אין דער שטאדט סעים סוויל געקומען צו שווערע צוזאמענשטויסען צווישען 4000 שטרייקענדע ארבייטער און 250 מיטגלידער פון דער „נאציאנאלער גווארדיע“. די ארבייטער האבען זיך בעהאלטען אויף א בית עולם און פון דארט געשאסען צו דער פאליציי. עס זענען פערהאן זעהר פיל פערוואונדעטע, אין דער שטאדט הערשט פינסטערניש.

קאלאניזירען אין קרים 20 טויזענד יודישע ארבייטער פון פוילען

און פון אנדערע אייראפעאישע לענדער — „אגראדזשאינט“ לייסענט אפ די קלאנגען

לאנדאן, 12 (יט"א טעלעגראפיש).

ס'האבען זיך פערשפרייט קלאנגען, אז דער „אגראדזשאינט“ זאל זיך האבען געווענדעט צו דער סאוויעטישער רעגירונג מיט א מעמאריאל וועגען קאלאניזירען 20 טויזענד יודישע ארבייטער פון פוילען און פון אנדערע מורח-אייראפעאישע לענדער אין קרים. די סאוויעטישע רעגירונג זאל האבען געענטפערט, אז זי איז גרייט מסכים צו זיין אויף דעם פארשלאג, אבער נישט אין קרים נאר אין בירא-בידזשאן.

אין צוזאמענהאנג מיט די קלאנגען, האט דער לאנדאנער קארעספאנדענט פון דער יוד. טעל. אגענטור זיך געווענדעט טעלעגראפיש קיין מאסקווע. דער דירעקטאר פון „אגראדזשאינט“ ד"ר ראזין האט געענטפערט, אז די קלאנגען זענען אויסגעטראכט. קיין שום אונטערהאנדלונגען דערוועגען זענען ביז איצט נישט געפיהרט געווארען.

דאס פינסטערע געהיימניש פון שיף „מאראקאסל“

ניו-יארק, 12 (ספ. טעל.)

לויט א בעפעהל פון פראקוראר איז ארעסטירט געווארען דער ראדיא-טעלעגראפיסט און עטליכע אנדערע מיטגלידער פון דער מאנשאפט פון דער פערברענטער שיף „מאראקאסל“. דאס איז געשעהן צוליב דער בעשולדיגונג מצד פיל פאסאזשירען, אז מען האט די פאסאזשירען איבערגאנצען נישט געראטעוועט.

מען שמועסט, אז די שרפה האבען ארויסגערופען שטרייקענדע מאטראזען.

מאסאריק שווער קראנק

פראג, 12 (ספ. טעל.)

אין טשעכאסלאוואקיען הערשט גרויס בעאונרוהיגונג צוליבן שוואכען געזונד צושטאנד פון 84 יעהריגען פרעזידענט מאסאריק, וועלכער איז דורכגעגאנגען א שווערע גריפע קראנקהייט און אין רעזולטאט פערלוירען טיילוויז די ראיה:

אויפנאהמע ביים מיניסטער בעק

ז ש ע נ ע וו ע, 12 (ספ. טעל.)

דער מיניסטער בעק האט אויפגענומען אויף א פריהשטיק די דעלעגאטען פון די באלטישע מלוכות.

קאנפערענצע מיט'ן מיניסטער בארטו

ז ש ע נ ע וו ע, 12 (ספ. טעל.)

דער מיניסטער בארטו האט היינט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן עסטרייכישען קאנצלער שושניג און דעם ליטווישען אויסערן-מיניסטער לאזארייטיס.

וועגען שלום אין ציוניזם

קארלסבאד, 12 (ספ. טעל.)

דא געפינען זיך יעצט ווייצמאן און אוסישקין. די טעג איז אויך געקומען אהרן זשאבאטינסקי מיט איינעגע מיטארבייטער. ווי מען שמועסט, ווערען געמאכט בעמיהונגען צו דערפיהרען צו שלום אין ציוניזם.

די שטעלונג פון ענגלישע דאמיניאנס צום ראטען-פערבאנד

ז ש ע נ ע וו ע, 12 (ספ. טעל.)

די הינטערקוליסען-פערהאנדלונגען און פעלקער-בונד וועגען אריינעמען סאוויעט-רוסלאנד, דויערן ווייטער. עס ווייזט זיך ארויס, אז דער ענגלישער אויסערן-מיניסטער סיימאן, דרעהט זיך ארויס פון דער קיצלדיגער לאגע אויף א קונציגען אופן. פראנקרייך האט ער צוגעזאגט, אז ענגלאנד וועט שטימען פאר אננעהמען רוסלאנד, דאגעגען האט ער געגעבען פרייע הענד אלע 6 דאמיניעס, זיי זאלען שטימען, ווי זיי פערשטעהן.

MAOK
TĘPI ROBACTWO

DR. DED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אוועגד און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

שייטלען
מיט פאריזער שרינדען
ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט צו ביליגע פרייזען
ביי קערש, סטווראווא 15

פאר גאלד, ביזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס צאהלט די העכסטע פרייזען
אליזדאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

7.50 זל. טעגליך — אטוואצק — 7.50 זל. טעגליך
קלימאטישע וואלד-סטאציע
Sanatorjum D-ra med. W. PRZYGODY
לונגען-אפטיילונג: ס'ווערען געהיילט לונגען-קראנקע לויט די נייעסטע מעטאדען.
כירורגישע אבטיילונג: עס ווערען געמאכט: אדמע, איבערברעכונג פון פערוואקסונגען, דורכשניידען פונ'ם נערוו א. ז. וו.
ספעציעלער פאוויליאן: ריטשאלט-פרייזען צוגעפאסט צו דער איצטיגער קריזיס-צייט נעמען ארום: פולע אויסהאלטונג, מעדיצין, אויפזיכט, רענטגען, אנאליזען א. א.
כשר'ע קיך! געשמאקע כשר'ע קיך. כשר'ע קיך!
פאר רעקאנוואלעסצענטען זארגפעלטיגע אויפזיכט.

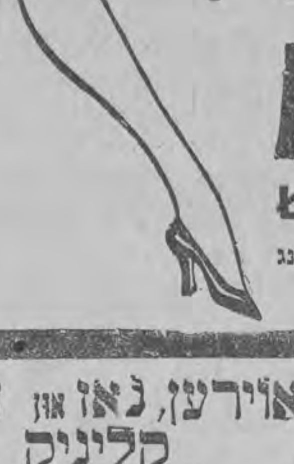
צום קומענדיגען סעזאן
די לעצטע שיך מאדעלען
עמפפעהלט
A. Ogórek
Łódź, Zawadzka 11.
בעמ.: א ספעציעלע אבטיילונג פון מענער-שיך.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און מעכסועלע בעראטונג.
אלע ארט אנאליזען.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשיצנע פרייזען.

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגע, הארץ און סקלעראזקראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–5, 8–9 אוו.

Lek. dentysta
St. Gelberg
זאוואדזקא 14, טעל. 108-33
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 10–2 און פון 4–7 אוו.

Dr. med.
Leon Familier
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען אויף
שערפיען 37 (בענעדיקטא) 6.
נעהמט אן פון 5–7 נאכמ.

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועקאפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטאריש פון 11–2 און פון 5–8 אוונט.

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 1³⁰—2³⁰ מיטאג און פון 7—9 אוונד.
זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

די טויזענד יעהריגע אויסזיכטען פון דעם נירענבערגער נאצי-קאנגרעס

פאר'ן פרייז פון איינפיהרען שוץ-צאלען האט דער דייטשער נאציאנאל-סאציאליזם געוואונען די סימפאטיע מצד די פיהרער פון דער גרויס-אינדוסטריע. מען האט איינגעפיהרט אין דייטשלאנד צוואנגס-קארטעלען און צוואנגס-פערבאנדען און בעפוילען אלע, זיי זאלען זיך פעראייניגען אונטער די בעפעהלען פון די ווירטשאפטס-פיהרער. די אינדוסטריע האט געפאלגט, ווייל דערפאר האט מען איהר בעצאהלט מיט איינפירען פראטעקציאנס-פאליטיק, דער קליינער דייטשער סוחר האט נישט פראטעסטירט, ווייל ער האט בעקומען א וויכטיגע קאנצעסיע, מען האט פערשלאסען דעם צוטריט פון פרעמדע סחורות. מיט די זעלבע מיטלען האט די היטלעריסטישע ווירטשאפט געוואונען אויך דעם האנדווערקער.

די גרויסע אינדוסטרי האט אויסגענוצט דעם בעפעהל צו שאפען אינדוסטריע-קארטעלען און האט אויפגעהויבען די פרייזען מיט שאדען פאר איינערליכען קאנסומענט און פארן האנדעלס-בילאנס פון לאנד. כדי צו לאזען ווייטער אין גאנג די פאבריקען, האט די רעגירונג פינאנסירט די פראדוקציע מיט א סומע פון צוויי ביז דריי מיליארד, וועלכע וועט ליגען ווי א לאסט אויף די קומענדיגע בודזשעטען פון דער מלוכה, און די לויפענדיגע בודזשעטען ווערען שוין געשלאסען מיט דעפיציטען. די היטלעריסטישע רעגירונג גיט אויס געוואלדיגע סומען אויף בעוואפנונג, אבער צוליב דער פאלשער ווירטשאפטליכער און פינאנציעלער פאליטיק האבען זיי דערפיהרט דערצו, אז גראד די בעוואפנונגען שוואכען אפ מיליטעריש דאס דריטע רייך. ווייל עס איז נישטא פון וועלכע מיטלען צו ברענגען רויה-שטאפען און די עמיסיע-באנק פון לאנד האט אינגאנצען נישט קיין געלד.

די וועלט האט אינגאנצען פערלוירען דעם צוטרוי צו די דייטשע ווירטשאפטליכע פיהרער, צו די לייטער פון זייערע פינאנצען. מען האלט זיי פאר שאנהאזשיסטען און גענגסטערס. די נאציאנאל-סאציאליסטען זענען ביי דער מאכט און רעגירען אין דייטשלאנד ס. ה. איין און דריי פערטעל יאהר, און עס איז געשאפען געווארען וועגען זיי די אלגעמיינע מיינונג, אז דאס זענען דעמאגאגען, איגנאראנטען, אומפעראנטווארטליכע פערשוינען, וואס זייער פאליטיק מוז דערפיהרען צום פולשטענדיגען צוזאמענברוך פון דער מלוכה. דערפאר שטייט איצט אויף דער טאג-ארדנונג פון אלע לענדער די פראגע ווי אזוי זיך אפצוטיילען פון היטלעריסטישען דייטשלאנד, ווי אזוי זיך אליין צו פערזיכערן און דייטשלאנד אזוי צו איזאלירען, כדי נישט אריינגעצויגען צו ווערען אין דער רואין, וואס ערווארט אונפערמיידליך דאס היטלעריסטישע לאנד, כדי די דייטשע קאטאסטראפע זאל נישט ווערען אויך זייער קאטאסטראפע.

עס איז געווען א צייט, ווען געבעלס האט פערזיכערט, אז וואס שטארקער עס איז די אנטי-דייטשע פראפאגאנדע, אלץ שטארקער ווערט דייטש לאנד אליין. אונטער דער ווירקונג פון דער גרויסער רעקלאמע, וואס איז געמאכט געווארען פאר'ן היי-יעהריגען קאנגרעס פון די נאצים אין נירנבערג, האט געבעלס געהאט די דרייסטקייט צו בעהויפטען, אז יעטוועדע אנטי-דייטשע ארויסטרעטונג פערשטארקט נאר דייטשלאנד. אין נירענבערג האט מען דעם גרויס-רעדנער פון דריטען רייך כמעט אינגאנצען נישט געהערט. היטלערס פאליטיק האט דערפיהרט צו דער פולשטענדיגער איזאלאציע פון דייטשלאנד און צו דער פערשטארקונג און קאנסאלידירונג פון אנטי-היטלעריסטישען פראנט.

דאס פראגראם פון היטלעריזם איז דאס פראגראם פון „גרויסען רוים" פאר דייטשלאנד, פון ערָאבערען פאר זיך נייע לענדער, נייע טעריטאריעס. אין דער פראקטיק האט דאס פראגראם געבראכט צו דער דערנעהנטערונג צווישען פראנקרייך און די סאוויעטען; צו רוסלאנדס אריינטריט אין פעלקערבונד, צו דער אפקיהלונג פון די ענגלישע און איטאליענישע סימפאטיעס, צו דער ערקלערונג פון אנ'ענגלישען פאליטיקער, אז די ענגלישע גרעניצען ליגען אויפן רהיין.

מוסאליני אטאקירט נישט מעהר דעם פעלקערבונד, ער איז שוין נישט מעהר די טרוימיט, דורך וועלכער דער היטלעריזם דריקט אויס זיין בעציהונג צו דער ליגע. די דייטשע געשעהענישען האבען איבערצייגט אויך מוסאליני, אז די טרוהה איז א צו געפעהרליכע, אז אויב איהם וועט נישט געלינגען איינצוהאלטען די רויבער און די דעמאגאגען פון אונזיניגע צילען און פלענער.

א דאנק היטלערן האט אויפגעלעבט דער פאליטיש-מיליטערישער בונד צווישען רוסלאנד און פראנקרייך. די סאוויעטען טרעטען אריין אין פעלקערבונד, א דאנק דעם היטלעריזם בעקומען צוויי סלאווישע מלוכות שטענדיגע ערטער אין ראט פון דער פעלקערליגע. ווען פוילען וועט מוזען אויסוועהלען צווישען דייטשלאנד פון איין זייט און רוסלאנד מיט פראנקרייך פון דער אנדערער, וועט דער אויסוועהל מוזען אויספאלען לטובת די צוויי לעצטע, און דאס מוז ברענגען צו נאך א גרעסערער איזאלאציע פון דעם היטלעריסטישען לאנד.

אונטער די דאזיגע אויסזיכטען איז געשטאנען דער פארטיי-קאנגרעס אין נירנבערג, צו וועלכען עס זענען צונויפגעטריבען געווארען הונדערטער טויזענטער מיטגלידער פון דער נאצי-פארטיי. אונטער די דאזיגע אויסזיכטען האט עס היטלער ערקלערט — און קיינער אין לאנד האט זיך נישט דערוועגט אויסצוברעכען אין א הילכיג געלעכטער — אז דער נאציאנאל-סאציאליזם וועט עקזיסטירען גאנץ טויזענד יאהר.

מיליטערישע קראפט פון די סאוויעטען

דער סאוויעטישער שטאלץ—דער לופט-פלאט

דער געוועזענער פראנצויזישער פינאנץ-מיניסטער זשארזש מאנע האט נישט לאנג צוריק בעזוכט סאוויעט-רוסלאנד און איצט דרוקט ער א ריי העכסט אינטערעסאנטע ארטיקלען וועגען זיינע פאהרונגען און איינדרוקען. דער לעצטער ארטיקעל זייגער איז געווידמעט דער רויטער ארמעי, ער שרייבט צ. אנד.:

די מענער, וועלכע דינען אין דער רויטער ארמעי, געניסען נישט נאר פון יעטוועדען כבוד, זיי זענען פריי פון אלע זארגען. זיי וואויגען בעסער, זיי ווערען בעסער דערנעהרט, בעסער געקליידט איידער יעדער אנדערער בירגער פון דער סאוויעטען-רעפובליק. דער לוין פון דער רויטער ארמעי, וועלכער דערגרייכט ביי העכערע אפיצירען ביז 500 רובל א חודש, קאן דורך די סאלדאטען אויסגעגעבען ווערען כמעט אויסשליסליך אויף זייערע אייגענע פערגעניגענס, ווייל זיי האבען נישט קיין שום מאטעריעלע זארגען. אין די שפייז-וואגאנען און אין די שלאף-וואגאנען בעשטייען די פאסאזשירען כמעט אויסשליסליך פון זעלנער און אפיצירען פון דער רויטער ארמעי...

זייט פיר יאהר האט די סאוויעטען-רעגירונג געמאכט גרויסע אנשטרענגונגען, כדי צו רעארגאניזירען די רויטע ארמעי אויף די יסודות פון דער נייעסטער מיליטערישער טעכניק. ביים היינטיגען טאג בעטרעפט דער עפעקטיווער כוח פון דער רויטער ארמעי אנ'ערך זעקס הונדערט טויזענט מאן. דערפון געהערען צו דער פיעכאטע א האלבער מיליאן, אין פלאט דינען דרייסיג טויזענט מאן. אין לופט-פלאט אויך אזוי פיל. ביים אויסבילדען די מיליץ און ביים רופען די רעזערוויסטען געפינען זיך אין דער ארמעי העכער א מיליאן זעלנער.

די טעכנישע קאדערס פון דער ארמעי, וועלכע זענען מיט פינף יאהר צוריק געווען נאך זעהר שוואך, בעשטייען איצט פון גוטע ספעציאליסטען, זעלנער און אפיצירען. די רויטע ארמעי האט אויך מאדערניזירט איהר מאטעריאל. די דאזיגע ארבייט האט דורכגעפיהרט מיט גרויס הארטנעקיגקייט דער קריגס-קאמיסאר וואראשילאוו, וועלכער איז מיט פיל קראפט און ענערגיע אונטערגעשטיצט געווארען דורך סטאלינען.

אין משך פון פיער יאהר איז די צאהל קוילענווארפערס, ביקסען אויטאמאטישע רעוואלווערען, הערמאטען, טאנקען אויסגעוואקסען אויף אנ'אונגעהויערען אופן. די גלייכע אנשטרענגונגען לאזען זיך בעמערקען אויך אין קריגס-פלאט. די פלאטען פון באלטישען און פון שווארצען ים האט מען געוואלדיג פערשטארקט. אין צפון איז אויסגעוואקסען דער וואונדער פון די סאוויעטישע אויפטוען, דער צפון-קאנאל, וועלכער פערבינדט דעם באלטישען און דעם צפון-ים און דורך דעם דאזיגען פערקירצטען וועג שיקען די סאוויעטען שיפען און מיליטער, וואס איז נויטיג פאר דער פערטיידיגונג פון צפון-ברעג. מען האט אויך אנגעהויבען בויען א פלאט פאר'ן ווייטען מזרח, כדי צו זיין גרייט אויף יעדער בעדראהונג מצד יאפאן.

אבער די מאכט אין דער לופט — דאס איז דער שטאלץ פון דער סאוויעטען-רעגירונג. אויף קיין שום געביט איז די איבערמאבילזירונג און מאבילזירונג נישט געווען אזוי ערפאלגרייך, ווי אויפן דאזיגען געביט, וועלכער ווערט מיט רעכט פון אלעמען געהאלטען פאר'ן שטאלץ פון דער סאוויעטישער מלוכה.

דאנציג האט מורא פאר'ן באיקאט

כאראקטעריסטישע שמועס וועגען „הענגט דעם יוד"

די באיקאט-בעשלוסען פון דער זשענעווער יודישער וועלט=קאנפערענץ האבען אויך אין דאנציג אין די ארטיגע ווירטשאפטליכע און סוחרישע ספערען געמאכט א גרויסען איינדרוק. אין דאנציג האט מען מורא, אז די אונאויפהערליכע העצע, וואס ווערט געגען דער ארטיגער, ווי בכלל געגען דער יודישער בעפעלקערונג געפיהרט דורך די נאצים, זאל זיך נישט אפרופען אויף דער בעציהונג פון די האנדעלס=ספערען און אין הסכם מיט דער קאטעגארישער און פייערליכער רעזאלוציע, וואס איז אנגענומען געווארען אויף דער אלוועלטליכער יודישער קאנפערענץ, זאל נישט ערקלעהרט ווערען דער באיקאט אויך געגען דאנציג.

העכסט סימפטאמאטיש איז אין דער הינזיכט די שטעלונג, וועלכע עס האט אויסגעדריקט דער קאטאלישער ארגאן די דאנציגער „פאלקסשטימע". ליידער, האט די צייטונג געשריבען, דארף מען מורא האבען, אז די באיקאט-בעשלוסען, וואס זענען אין זשענעווע אנגענומען געווארען לגבי דייטשלאנד, זאלען נישט אויסגעברייט ווערען אויך אויף דאנציג. נישט קוקענדיג אויף די געהעריגע ערקלערונגען פון דאנציגער סענאט (דער סענאט האט נישט איינמאל געהאט ערקלערט, אז יודען אין דאנציג דארפען נישט באיקאטירט ווערען, אבער די ערקלערונגען האבען נישט געהאט קיין שום ווירקונג אויף די נאצים, אין וועמעס הענד עס ליגט די השפעה און די מאכט, באיקאטירען די יודען און פריי, די רעד.).

מען ווייס, שרייבט ווייטער די צייטונג, ווי זעהר דער האנדעל אין פוילען ליגט אין יודישע הענד און אויב אויך די פוילישע יודען וועלען אננעהמען א שטעלונג געגען דאנציג דאן קאנען די אפמאכען, וואס זענען געשלאסען געווארען צווישען פוילען און דאנציג פון וועלכע מען האט געהאפט, זיי זאלען אריינברענגען אויפלעבונג אין דער דאנציגער ווירטשאפט, בלייבען אינגאנצען אויפ'ן פאפיר.

מיר גלויבען, שרייבט די צייטונג, אז דאס וועט נישט געשעהן, אבער אין אינטערעס פון ד[...] שטאט דארף דער סענאט זארגען, אז דער באיקאט, וואס איז געווענדעט געגען דייטשלאנד, זאל א דאנק דער בעהאנדלונג פון די יודען נישט אויסגעשפרייט ווערען אויך אויף אונזער שטאט. מיר האבען נישט קיין כוונה די יודען צו פערטיידיגען אדער זיי צו נעהמען אונטער אונזער שוץ, זיי זענען דערצו גענוג שטארק אליין, אבער צוליב דער טובה פון אונזער שטאט און פון אונזער אייגענער ווירטשאפט האלטען מיר, אז עס ליגט נישט אין אונזער אינטערעס, אז מארשירענדיגע אפטיילונגען זאלען גיין איבער די גאסען און האלטען אין איין זינגען דאס לידעל „הענגט דעם יודען"!

דאנציגער „עכא", די איינציגע יודישע צייטונג אין דער פריישטאט, שרייבט, דאס אין אינטערנאציאנאלע קרייזען, און דאס -- נישט בלויז אין יודישע — ערווארט מען, אז די בעהאנדלונג פון די יודען אין דאנציג וועט אין דער צוקונפט זיין אנ'אנדערע, ווי ס'איז די בעהאנדלונג פון די יודען אין דייטשלאנד, בפרט ווען אויך די געזעצען ערלויבען נישט צוצונעהמען ביי יודען זייערע רעכט. די זשענעווער באיקאט-בעשלוסען און די ידיעות, וואס ווערען געבראכט אין דער אויסלענדישער פרעסע, דארפען דיגען פאר דעם דאנציגער סענאט אלס לעהרע, אז מען דארף די יודען בעהאנדלען אין הסכם מיט דער דאנציגער קאנסטיטוציע.

די אויספיהרונגען סיי פון דער דאנציגער קאטאלישער צייטונג, סיי פון דער יודישער בעווייזען, ווי ווייט ערנסט מען בעטראכט די לאגע אין דאנציג, מען האלט דארט, אז א באיקאט מצד די פוילישע יודען קאן ברענגען צו א פולשטענדיגער רואין פון דער שטאט און פון פארט, בפרט צוליב דער אלץ שטייגענדער פאפולערקייט פון גדיניע, אט דעם פוילישען פארט, וואו יודישע סוחרים ווערען בעהאנדעלט אלס גאנץ געוואונשענע געסט.

דער בריסעלער פליטים-הילפס-קאמיטעט ווערט ליקווידירט

בריסעל, (יט"א) דער היגער הילפס-קאמיטעט פאר יודישע פליטים פון דייטשלאנד האט בעשלאסען צו ליקווידירען זיין הילפס-טעטיגקייט דעם 15. סעפטעמבער ה. י.

די ציוניסטישע בעוועגונג אויפ'ן שוועל פון נייעם יאהר

פראפ. בראדעצקי וועגען אחדות און שלום אין ציוניזם

לאנדאן (יט"א) אין א ניי-יאהר-צייטשריפט צו דער יט"א האט דער עקזעקוטיוו-מיטגליד פון דער יודישער אגענץ פראפ. ז. בראדעצקי אין פאלגענדע ווערטער געשילדערט די יודישע אויפגאבען אויפ'ן שוועל פון נייעם יאהר:

„פאר'ן גאנצען יודענטום האט זיך דאס יאהר תרצ"ד פערענדיגט מיט א טרויעריגען בילאנס. אין די גלות-לענדער שטעהט דאס יודישע פאלק אין אנבליק פון א קאנצענטראציע פון פיינדליכע כחות, ווי זעלטען ווען עס איז אין די פריהערדיגע צייטען. אין דער הערשענדער טונקעלהייט איז אבער פערהאן אנ'ערמוטיגענדער שטראהל. פיל מוט און האפנונג קען מען שעפען פון דעם גרויסען וואוקס פון דער יודישער איינוואנדערונג קיין ארץ-ישראל.

כדי אבער ווי געהעריג אויסצונוצען די זעלבסטהילף-מעגליכקייטען, וועלכע עס ברענגט ארץ-ישראל, איז לעבענסוויכטיג צו פעראייניגען אונזערע כוחות און מאכען א סוף צו דער צושפליטערונג און אינערליכע שטרייטען. פיל שאדען האט שוין געבראכט דעם גאנצען יודענטום דער מאנגעל פון אחדות און קאארדינירונג אלס פאלק, נישט ווינציגער שאדען ברענגט אויך דעם ארץ-ישראל-ווערק אונזער צושפליטערונג אלס בעוועגונג.

דאס יאהר תרצ"ה מוז זיין א יאהר פון נאציאנאלער איינינקייט און קאנצענטראציע און בעזונדערס פון ציוניסטישען שלום און מיטארבייט. דאס יודענטום איז נישט צוזאמענגעבראכען טראץ די אנגריפען פון זיינע שונאים, געשטארקט דורך אחדות און אינערליכען פרידען, וועלען מיר ביי-קומען אלע שטערונגען און וועלען אויפבויען דאס יודישע פאלק אין זיין היסטאריש לאנד".

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

די ווארימע וועטערס האבען דערפיהרט צו א שטילשטאנד איז האנדעל

(אג) די סוחרים פון פערטיגע וואלענע סחורות לעבען איצט איבער אנ'ענטוישונג און אומרוהיקייט צוליב די שעהנע און ווארימע וועטערס, וואס האבען זיך איינגעשטעלט. די איצטיגע היצען האבען גורם געווען, אז דער מסחר מיט וואלענע שטאפען האט זיך פולשטענדיג אפגעשטעלט. קיינער קויפט נישט, נישט די קליינע סוחרים און נישט די קאנסומענטען, ווייל אזוי לאנג ווי עס איז ווארים איז וואל נישט אקטועל. דער שטילשטאנד אין דער דאזיגער בראנזשע איז צום טייל אויך א רעזולטאט פון די יודישע ימים-טובים, בעת וועלכע די דעטאליסטען האלטען זיך צוריק פון מאכען קניות.

די סוחרים האפען, אז צום סוף פון חודש סעפטעמבער וועט זיך דאס וועטער ענדערען, און די לאגע אין האנדעל מיט וואלענע סחורות וועט זיך פארבעסערען. די פרייזען זענען אין דער דאזיגער בראנזשע, דערווייל אויף דעם זעלבען שטאנד און זיי ווייזען נישט ארויס קיין טענדענץ צו פאלען.

א פעקעל מיט שמאטעס און אלטע צייטונגען ביי שפיצעל פון א באנדע אפעריסטען

(2) שהערנעכטען אין די אווענד-שעה'ן, האט דער פארטיער פון א היגער פאבריק בעקומען א טעלעפאנישע מיטטיילונג פון בעל-הבית, אז א פאסלאניעץ וועט צו איהם ברענגען א פאקעט, ער זאל דעם פאקעט אננעמען און אויסלעגען פאר איהם 52 זל. און שפעטער אפשיקען צום בעל-הבית.

דער פארטיער האט דעם פאסלאניעץ אין גארנישט חושד געווען, האט אנגענומען דעם פאקעט און אויסגעלעגט די 52 זל.

ווען דער בעל-הבית האט געעפענט דעם פאקעט, האט ער געפונען שמאטעס און אלטע צייטונגען; ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט איז דאס געווען א שטיקעל ארבייט פון א באנדע אפעריסטען. דער פאבריקאנט האט דעם פארטיער צוריקגעגעבען די 52 זל. און די גאנצע מעשה איבערגעגעבען דער פאליציי, וועלכע זוכט די אפעריסטען.

די פאליציי-קאמענדע ווארענט די פאבריקאנטען און פארטיערען פאר די דאזיגע אפעריסטען.

פאבריק פון „שייבלער און גראמאן" הייבט אן ארבייטען

היינט וועלען שוין ארבייטען 650 וועב-שטוהלען

(2) ווי מ'טיילט מיט, האט די דירעקציע פון „שייבלער און גראמאן" נאך דעם נעכטיגען אינצידענט ארויסגעהאנגען א בעקאנטמאכונג, אז די פאבריק ווערט געלאזען אין בעטריב. נעכטען זענען שוין געווען טעטיג 800 שטיהל. דעם 17. ד. ח. וועלען געלאזט ווערען אין בעטריב 900 שטיהל און דעם 24. ד. ח. וועלען בעשעפטיגט ווערען די איבעריגע ארבייטער. אלע ארבייטער, וואס זענען געווען בעשעפטיגט ביז'ן אויסברוך פון שטרייק, וועלען ווייטער ארבייטען.

נעכטען האבען אין דער נייער וועבעריי געארבייט אג'ערך 400 ארבייטער. היינט ווערען געלאזט אין גאנג נאך 650 שטוהל.

דער פאבריק-בנין איז ווייטער בעוואכט פון פאליציי.

„אגרא-יוד"-געזעלשאפט אין לאדזש

אין גאנץ-פוילען איז אויפגענומען געווארען מיט פרייד די גרינדונג פון דער „אגרא-ייד"-געזעלשאפט אין ווארשע, וועלכע האט זיך געשטעלט פאר ציל, צו העלפען פראדוקטיוויזירען די יודישע מאסען דא אויפ'ן ארט, און בעמיהען זיך לעזען זייערע טאג-טעגליכע פראגען. אין צוזאמענהאנג מיט'ן אויסטיילען דורכן מאסקווער „אזעט" א קאנטינגענט פאר די ארבייטענדע יודען אין פוילען, וועט דער „אגרא"-יוד" זיך פארנעמען אויך מיט דער פראגע.

לויט'ן מוסטער פון ווארשא איז אין א גאנצע רייהע שטעט ענטשטאנען איניציאטיוו-גרופען וואס פארנעמען מיט עפענען „אגרא-ייד" געזעלשאפטען, (ביאליסטאק, לובלין, ווילנא, לעמבערג, שעדלעץ א. א. וו.)

לאדז, די שטאט פון יודישע ארבייטענדיגע, שפירט, במילא נאך טיפער די פאלגען פון קריזיס, און דעריבער איז נויטווענדיג עס זאל געשאפען ווערען א „אגרא-ייד"-געזעלשאפט.

דער רעפעראט פון פרוי גינא מעדעם, האט בעוויזען, וואס פאר א קאלאסאלע פעראינטערעסירונג דאס ארבייטענדיגע לאדז האט צו די פראדוקטיוויזאציע פראבלעמען, און ווי אויך צו דער געזעלשאפט „אגרא-ייד, וועלכע האט דעם רעפעראט ארגאניזירט.

צום בעדויערען איז ביז איצט נאך נישט אין לאדז געמאכט געווארען קיין פרוב פון גרינדן א „אגרא-ייד" געזעלש. טרעט איצטער ווערען געמאכט צוגרייטונגען צו עפענען אזא געזעלשאפט אין לאדז.

די לאדזער יודישע אינטעליגענץ וועט זיכער נעמען א אקטיווען אנטייל אין דער גרינדונג און טעטיגקייט פון א „אגרא-ייד" געזעלש. אין לאדז.

צוליב וואסערע סיבות היינטיגע פארפעלקער גטן זיך

גט-דין-תורות

א. א. איז צו דער חתונה געווען אן אלטער בחור. געיעהרט האט ער זיך נישט דערפאר, ווייל ער איז געווען עפעס א בבל און מיידלעך האבען זיך מיט איהם געברעגט און אויך נישט דערפאר, ווייל ער האט זיין מענערישקייט געשטעלט צו הויך אין קאהן און געהייסען זיך אפווענען אזוי גרויס, ווי ר'איז, מיט גאלדשטיקלעך. ניין! ביידע פאלען זענען דא נישט געווען.

א. א. האט זיך אפגעהאלטען פון א שידוך טון פשוט דערפאר, ווייל ר'האט מורא געהאט צו נעמען אויף זיך דעם עול צו בעזארגען א פאמיליע מיט פרנסה. הגם א. א. האט פארנומען א גוטען פאסטען און גארנישט שלעכט פערדינט, דאך האט ער געהאלטען, אז אין די היינטיגע צייטען איז מען אפילו מיט'ן זיכערסטען פאסטען נישט זיכער און דעריבער איז מאקע בעסער, אז מ'נעמט א ווייב מיט אן „אנהאלט".

און וואס קאן דען שוין זיין א פעסטערער אנהאלט, ווי א שפייז-געוועלבעל? עסען מוז מען דאך און אז מען לייזט, קויפט מען מיט... א. א. האט זיך געלאזט זוכען א שידוך מיט א שפייז-קרעמעל. שדכנים האבען לאנג געשטערט און צום סוף אויסגעפונען א כלה מיט אן איינגעפיהרט קרעמעל.

אזוי ווי קיין שענקייט, יחוס, בילדונג, יוגנט קיים אדער אנדערע מעלות האט א. א. נישט געזוכט, איז דער שידוך לייכט געשלאסען געווארען, דאס פארל האט צו מזל חתונה געהאט און צופרידען געלעבט.

ס'איז קוים אדורך דער ערשטער האניג חודש, אין א געוויסען טריבען פרימארגען פארט פלוצלינג צו צו א. א.'ס געוועלבעל א פלאטפארם. ס'שיטען זיך אריין א „חמץ ביטלער" מיט עטליכע טרעגערס, זיי נעמען רעשיק ארויסטראגען דאס ביסעל סחורה און איידער א. א. קוקט זיך אום, איז שוין דאס קרעמעל געווען אויסגעליידיגט.

א. א. הויבט אן צו בעטען און צו וויינען, ער לויפט צו דעם און צו יענעם. ס'איז א נעכטיגער טאג. נאכן קרעמעל האט ער נעבעך געמוזט זאגען רבנן קדיש. נאך א חקירה ודרישה האט זיך ארויסגעוויזען אט וואס: א. א.'ס שווער האט יאהרען לאנג געפיהרט א געוועלב אויפ'ן נאמען פון דער טאכטער. אין משך פון דער גאנצער צייט האט ער נישט געצאהלט קיין גראשען פאדאטקעס. ס'האט זיך אנגעזאמעלט א געשוואלענער חוב, זעהענדיג אז ס'איז ביטער, האט דער אלטער ארויס געצויגען פון געשעפט אביסעל געלד און זיך איבערגעווארפען אויף אן אנדערע בראנזשע. דעם „הויקער" האט ער איבערגעלאזט דער טאכטער, אט אויפ'ן חשבון פון דערמאנטען חוב האט טאקע דער אוזשאנד אויסגעליידיגט דאס געוועלב.

א. א. האט זיך דאן ערשט ארומגעזעהן, אז מ'האט איהם מיאוס איינגעזייפט. ער איז אוועק צו א מורה הוראה מיט א טענה, אז אזוי ווי מען האט איהם צוגענומען דעם גאנצען „אנלען", דאס געוועלבל, האט ער חרטה אויפן גאנצען עסק, ער וויל זיך גטן מיטן ווייבעל, מיטן צולאג הייסט עס.

דער מורא-הוראה האט דעם יונגענמאנטשיק געפרובט בערוהיגען און אויפוויזען, אז צוליב אזא „אלטעגליכקייט" טאר מען זיך נאך נישט שיידען מיט א זיווג. דער בעל-דבר האט זיך אבער נישט געלאזט איינבעטען און עקשנות'דיג זיך געהאלטען ביי ס'זייניגע: ר'האט גענומען א ווייב מיט א קראם, האט מען איהם צוגענומען די קראם, מוז מען איהם אויך בעפרייען פון ווייב.

באין ברירה האט דער מורא-הוראה אפגעלייגט דעם גט אויף נאך די ימים-טובים.

ארגוס

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-גאס 27 טעלעפאן 112-25
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

היינט, דאנערשטאג, 9.30 אווענד פינקטליך
גאסטשפילען פון אהל ארץ-ישראל-טעאטער (ביים הסתדרות העובדים, גרינדער און לייטער משה הלוי)
יעקב ורחל
ביבלישע דראמע מיט געזאנג און טענץ

פרעמיערע! מארגען, פרייטאג פרעמיערע!
ירמיהו — פון — סט. צווייג
בילעטען צו בעקומען ביי דער קאסע פון טעאטער.

דאנערשטאג 13 ד תשרי תרצ"ה

סעפטעמבער
זון-אויפגאנג 5.05
זון-אונטערגאנג 5.59

רעגיסטראציע פון יאר-גאנג 1916

(2) היינט, דאנערשטאג, דעם 13-טען סעפט. דארפען זיך אין מיליטער-ביורא ביי דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג (פעטריקאווער 165) שטעלען די מענער פון יאהרגאנג 1916, וועלכע וואוינען אויפן שטח פון 3 קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

P R S

און די וואס וואוינען אויפן שטח פון 9 קאמיסאריאט מיט די אותיות:

O P R S Sz T U W Ź Ż Z

מארגען, פרייטאג, דעם 14 סעפטעמבער דארפען זיך שטעלען די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

Sz T U

און פון 10-טען קאמיסאריאט אויף די אותיות;

A ביז M

א חוץ דעם דארפען זיך היינט שטעלען אלע די, וועלכע האבען זיך נישט רעגיסטרירט צוליב ראש השנה.

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

דעם 15 סעפטעמבער וועט אין לאקאל פון דער מיליטערישער אפטיילונג ביים מאגיסטראט פעטריקאווער 165 אמטירען א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר דער פ.ק.או. לאדז שטאט 1 צו דער קאמיסיע דארפען זיך מעלדען די פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 וועלכע האבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביז איצט צו די קאמיסיעס און די פאבאראווע פון עלטערע יאהרגענג, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האבען דערהאלטען באמטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטישער סטאראסטווע און וואוינען אויפן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליציי-קאמיסאריאטען.

דעם 28-טען סעפטעמבער וועט אין דעמזעלבען לאקאל ווידער אמטירען די צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז שטאט 2, צו וועלכע ס'דארפען זיך אויך שטעלען די דערמאהנטע קאטעגאריעס פאבאראווע, און וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען.

צו דער קאמיסיע מוז מען צושטעלען א פאס אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

חודש-בילעטען אין די באהן-„פושעכאוואלניעס"

(2) ווי די לאדזער באהן-מאכט אינפארמירט אונז וועלען אין די נאהענטסטע טעג איינגעפיהרט ווערען אויף דעם פאבריקס-וואקזאל און קאלישער וואקזאל חודש-בילעטען אויף צו קענען בעהאלטען באגאזש אין די „פושעכאוואלניעס". פאר די חודש-בילעטען איז בעשטימט געווארען א נידריגער אפצאהל.

דער דעטאליסטען-פעראיין אפעלירט צו די מיטגלידער

צו שפענדען פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג

דער דעטאליסטען-פעראיין (פיעטריק. 90) ווענדט זיך צו די מיטגלידער מיט דעם אפעל, זיך צו בעטייליגען פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג מיט 15 פראצ. פון די פאטענטען, וואס זענען אויסגעקויפט געווארען אויפ'ן לויפענדען יאהר.

שפענדען אין געלד און סחורה נעמט אן די פעראיינס-קאנצעלאריע (פיעטריק. 90) אין די ביורא-שעהן.

Dr. HELLER
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראווגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט,
זונטאג פון 11—2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעמשניצע-פרייזן

די אַרבייט פון העברעאישן טעאַטער „אהל"

וואָס רעזשיסער הלוי האָט דערצעהלט אויף דער נעכטיגער פּרעסע-קאָנפערענץ

אין לאָקאַל פון „וויזאָ" איז נעכטען פאָרגע-קומען אַ צוזאַמענטרעף פון ליטעראַטן און אַרטיסטען פון ארץ-ישראלדיגען אַרבייטער-טעאַטער „אהל" מיט זשורנאַליסטען און קולטור=עסקנים.

דער גרינדער און רעזשיסער פון דערמאָהנ-טען טעאַטער ה' הלוי איז אַ באַקאַנטע פיגור אין דער טעאַטער-וועלט, בפרט אין רוסישען טעאַטער האָט ער פאַרנומען אַ אָנגעזעהענעם אָרט אלס איי-נער פון די באַגאַבטעסטע, אינטעליגענטעסטע און ענערגישסטע טעאַטער-רעזשיסערען און רעפאָרמאַ-טאָרען. אין די ערשטע צייטען פון דער „הבימה" אין מאָסקווא איז ער געווען איינער פון איהרע לייטער. זיין פיקס-אידעע איז אָבער געווען צו שאַפען דאָס העברעאישע טעאַטער אין ארץ-ישראל און נאָך פיל מיה און מאַטערניש האָט ער זיין חלום פערווירקליכט אין יאָהר 1925, גרינדענדיג אין ארץ-ישראל דעם „אהל".

די קאָנפערענץ האָט געעפענט דער מיטגליד פון קבלת-פנים-קאָמיטעט ד"ר טאַרטאַקאָווער, ה' הלוי האָט פאַר די פערזאַמעלטע געשילדערט דעם שווערען לעבענסוועג פון „אהל" וואָס האָט איצט בעוויזען בּאַריהמט צו ווערען אויף דער גאַנצער וועלט און גערעדט וועגען די צילען פון זיין איצ-טיגען טורנעע.

אין די ערשטע צייטען — ערקלערט ה' הלוי — האָט דאָס טעאַטער געטראָגען דעם כאַראַק-טער פון אַ דראַמאַטישער סטודיע. איך בין אַרום געפאָהרען איבער די ישובים און קבוצות פון לאַנד און אויסגעזוכט בעגאַבטע חלוצים-אידעאַליסטען, וועלכע זאָלען זייער טעאַטער-אַרבייט בעטראַכטען אַלס עבודת=הקודש.

מיט אונז האָבען מיטגעאַרבייט די גרעסטע שריפטשטעלער, מוזיקער, מאָלער און קינסטלער. ביאַליק האָט פאַר אונז געהאַלטען פאָרטראַגען, ווי אויך אַנדערע אָנגעזעהענע שריפטשטעלער און קינסטלער. פּראָפעסאָר יצחק עפּשטיין האָט גע-לייענט לעקציעס וועגען דער העברעאישער אויס-שפּראַכע. די לייסטונגען פון פערשטאָרבענעם קאָמ-פּאָזיטאָר יואל ענגעל פאַרן „אהל" זענען גאָרנישט אָפּצושאַצען. פּרל. אָרנשטיין האָט געלערנט פּלאַס-טיק און ריטמיק.

די ערשטע צייטען האָבען מיר איינשטודירט 5 פּרק'ס איינאַקטערס, וועלכע בעהאַנדלען טיפּע פּראָבלעמען און מיר האָבען זיי געשפּילט אין אַ פּרק-אָווענד, נאָך ביז היינט זייט 9 יאָהר איז דער דאָזיגער גראַנדיעזער פּרק-אָווענד נישט אַרויס פון רעפּערטואַר.

אונזער אַמביציע איז געווען צו שאַפען אין טעאַטער אַ העברעאישען סטיל. אויף דעם וועג האָבען מיר פיל געבלאָנדזשעט און געזוכט און מיר האַלטען, אַז עס איז אונז אין אַ גרויסער מאָס געלונגען. דאָס האָט בעוויזען די אויפפיהרונג פון דער ביבעל-דראַמע „יעקב ורחל". ביי דער דאָזיגער אויפפיהרונג האָבען מיר איבערגעריסען מיט דער אָנגענומענער טראַדיציע פון ביבעל-אויפ-פיהרונגען, וועלכע זענען אַלע בעהויכט פון קריסט-ליכען סטיל, און געפּרובט צו געהן אונזער אייגע-נעם אויסגעטראָטענעם יודישען וועג. מיר האַלטען, אַז פאַר אונז איז די ביבעל — לעבען, רעאַליס-טיק, מיר האָבען שטודירט דאָס לעבען פון די ספרדים, תימנים, אַראַבער, אַרויסגעפאָהרען אויף דריי וואָכען אין מדבר אַריין צו די בעדואינער און פון זיי אַלעמען געלערנט. די ערשטע אויפפיהרונג פון „יעקב ורחל" האָט פערבליפט אָבער גלייכצייטיג אַרויסגערופען הייסע דיסקוסיעס. די טעאַטער קריטיקער האָבען צו אונז געהאַט טענות הלמאי איז אונזער רחל בלאָנד א. א. וו. דער עולם האָט אָבער מיט זיין געזונטען אינסטינקט דערפיהלט, אַז מיר האָבען רעכט.

נאָך פיל קאָמפּליצירטער און שווערער איז געווען אונזער אויפגאַבע ביי דער אויפפיהרונג פון סטעפאַן צווייג'ס ירמיהו. מיר האָבען דאַ געשאַפען די מוזיק פון ביבלישען וואָרט און זיך גענומען צו הילף די אייגנאַרטיגע אוראַלטע מעלאָדיק. מיר האָבען שטודירט אויף די ערטער די געאָגראַפישע לאַגע פון די יודישע פרייהייטס-קאַמפען. אַזוי האָט זיך ביי אונז געשאַפען די אַטמאָספערע פאַר דער אויפפיהרונג.

שפּעטער האָבען מיר געשאַפען אַ גלענצענד העברעאיש פּורים-שפּיל „אסתר", דאָס איז נישט קיין פּרימיטיוו פּורים=שפּיל, ווי מען איז דאָס געוואוינט צו זעהען אין גלות, נאָר ס'איז געשאַ-פען געוואָרען אין דעם פאָרם פון די גרויסע פעסט-שפּילען, קאַרנאַוואַל-שפּילען און דערפאַר האָבען פרעמדע דאָס אַזוי גוט פערשטאַנען, ווייל זיי זענען צו די דאָזיגע פעסטשפּילען געוואוינט.

נישט קיין קלענערע לייסטונגען זענען הייערמאַנס „די פישער" און גאָרקיס „נאַ דניע". דאָ איז אונז געלונגען צו דערגעהן פּשוט די שפּראַך-ווירטואָזיטעט און דאָס העברעאישע קלינגט ווי רוסיש. בכלל האָבען מיר אין דער שפּראַך-פלעגע אַריינגעלעגט אוצרות אַרבייט. נישט בלויז די ווערטער האָבען ביי אונז דעם ריכטיגען קלאַנג, נאָר אַפילו יעדעס אות בעזונדער. אין אונזער אויסשפּראַך אונטערשיידעט מען אַ „ח" פון אַ „כ", אַ „ט" פון אַ „ת" א. א. וו.

אין משך פון 9 יאָהר האָבען מיר געמאַכט 16 אויפפיהרונגען. מיר פיהרען מיט בלויז 6. צווישען זיי אויך פּרץ'נס. מיר ווילען אייך ווייזען ווי אַזוי מיר אינטערפּרעטירען איהם.

אונזער טורנעע איז אַ שווערע אונטערנעה-מונג. מיר פיהרען מיט 3 וואַגאָנען דעקאָראַציעס און קאָסטיומען, אַ דיריגענט, 2 ביהנע=מייסטערס' 30 שוישפּילער.

מיר זענען געווען אין איטאַליען, שווייצאַ-ריען, פראַנקרייך, ענגלאַנד, בעלגיען, ליטע — אומעטום האָבען מיר קינסטלעריש געזיגט. ס'האָט זיך מיט אונז בעגייסטערט די גוי'שע פּרעסע און די יודישע. אונזער גאַנצער טורנעע איז געווען איין טריומף=מאַרש. די גרויסע וועלט-צייטונגען ווידמען אונז גאַנצע זייטען, באַנקעטען מיט הויכ-געשטעלטע פּערזענליכקייטען. אַנטווערפּען האָט אונז אָפּגעגעבען אומזיסט די אָפּערע. אין קליינעם קאָוונאַ האָבען מיר געגעבען 18 אויפפיהרונגען. וועגען אונזער אַריינקומען קיין פּוילען האָבען זיך משתדל געווען דער פּוילישער אַמבאַסאַדאָר אין לאָנדאָן און מיניסטער מילשטיין, וועלכע האָבען געזעהען אונזערע פאָרשטעלונגען. לאָמיר האָפען, אַז מיר וועלען אויך אין פּוילען גוט אויפגענומען ווערען.

אין וואַרשאַ זענען מיר אויפגענומען געוואָ-רען אַזוי ווי אומעטום, מיר האָפען שטאַרק אויף לאָדז, וועגען דער דאָזיגער שטאָט האָבען מיר פיל געהערט און דאָס בלויז גוטס.

אויף פערשידענע פראַגען פון די זשורנאַ-ליסטען האָבען בעגעבען ענטפערען דער רעזשי-סער הלוי און ה' זילבערג.

די אַקטיאָרען פון „אהל" זענען נישט קיין פּראָפעסיאָנאַלען. זיי בעשטעהען פון אַרבייטער=עלעמענטען. נישטאָ דאָרט קיין סטאַרען. אין איין שטיק שפּילט דער שוישפּילער אַ הויפּטראָלע און אין צווייטען שטיק אַן'עפּיזאָדען-ראָלע.

מכח די בעציהונגען פון „אהל" צו „הבימה", האָט ה' הלוי ערקלערט. אַז זיי זענען זעהר פריינדליכע. עס איז נישט קיין פראַגע פון קאָנקו-רענץ, ווייל ארץ-ישראל האָט פּובליקום פאַר צוויי טעאַטערס. פאַר'ן קינסטלערישען ניוואָ איז אַוודאי געזונדער, אַז ס'איז דאַ צוויי טעאַטערס, ווייל קנאת טעאַטער מרבה קונסט.

אין נאָמען פון די זשורנאַליסטען האָט רעד. אוגער בעגריסט דעם „אהל" אין לאָדז און געדאַנקט פאַר'ן בעריכט און אויפקלערונגען.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU TŁUSZCZOWEGO i OLEJARSKIEGO
„UNION" S. A. GDYNIA
Wyrób tłuszczów i olejów roślinnych z surowca egzotycznego, zamorskiego i krajowego, jako to:
PALMOWEGO — KOKOSOWEGO — SEZAMOWEGO
RZEPAKOWEGO — LNIANEGO — ARACHIDOWEGO
oraz POKOSTU
Przedstawiciel na Wojew. Łódzkie
B. JOFFE, Łódź, Piotrkowska 56
tel. 106-37
Sprzedaż po cenach i na warunkach oryginalnych ze składu w Łodzi

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט בײַנאַכט דיזשורירען: ש. יאַנקע-לעוויטש (אַלטער מאַרק 9), ל. שטעקעל (לימאַ-נאָווסקיעגאָ 37), ב. גלוכאָווסקי (נאַרוטאָוויטשאַ 6), מ. האַמבורג (גלוּבּנע 50), ל. פּאַווּלאָווסקי (פּעטריק. 307), א. פּיאָטראָווסקי (פּאָמאָרסקאַ 91).

פּאָליטישער פּראָצעס

(2) דאָס קרייז-געריכט האָט נעכטען גע-משפּט דעם 20-יעהריגען יהודה פּאַצאַנאָווסקי און 20-יעהריגען מאיר שאַרי, פאַר קאָמוניסטישער טעטיגקייט.

פּאַצאַנאָווסקי איז פערמשפּט געוואָרען אויף 2 יאָהר תפיסה און שאַרי אויף 1 און אַ האַלב יאָהר תפיסה.

רעגיסטראַציע פון אַרבייטסלאָזע אין לאָדזער אינדוסטריע=קרייז

(2) ווי מיר דערוויסען זיך וועלען די קאָ-מיטעטען פון אַרבייטס-פאָנד אַדורכפיהרען אַ רע-גיסטראַציע פון די פּערזאָנען, וועלכע זענען גע-בליבען אָהן אַרבייט אין לאָדזער אינדוסטריע-קרייז. רעגיסטרירט וועלען ווערען די פּערזאָנען פון 16 יאָהר אָן.

Dr. med. Trepman
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216-90
ספּעצ. פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענערשוועכע אויך אַלע אַרט אַנאַליזען נעהמט אָן פון 8—12 און פון 5—9 אָוו. זונטאָג און יום-טוב פון 8—1. בעזונדער'ע וואַרטע-זאַל פאַר פרויע

ר. איזראעל

דער אַריער-פּאַראַגראַף

שפּאַנענדער ראָמאַן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

213

— זאָלסט נישט זיין בייז אויף מיר, פּאַטער, איך האָב זיך נאָך קיינמאָל נישט געמישט אין אַזעלכע ענינים, אָבער דאָסמאָל בין איך זעהר ביי-גידיג און אַפילו אינטערעסירט

— איצט מאַכסט דו מיך שוין ביי-גערי-ג, וואָס װילסטו וויסען ?

— איך האָב דיך געוואָלט פרעגען, צי ס'זענען אמת די קלאַנגען, אַז אַלפרעד בעהמע ווערט אָפּ-געדרופען פון זיין אַמט אין דער פאַבריק...

— וואו האָסט דו געהערט וועגען אַזעלכע קלאַנגען ?

— מען שמועסט אַזוי אין שטאָט

— ביין, דו בעהאַלסט עפּעס פאַר מיר, זאָג מיר וואָס האָסט דו וועגען דעם געהערט ? אין גאַס קען מען נאָך וועגען דעם נישט רעדען

— איך האָב דאָס געהערט פון דער גרעפין העלדאָרף, האָט העלען אויפריכטיג געזאָגט

— יאָ, ס'איז מעגליך, האָט דער אַלטער האַ-מערשטיין מיט אַ זיפץ געזאָגט, אויב די גרעפין האָט עס דיר געזאָגט, איז דאָס שוין מעגליך, ביוט דו היינט דאָרט געווען ?

— יאָ, זי האָט מיך ווידער איינגעלאַדענט און איך האָב די איינלאַדונג אָנגענומען

— כ'האָב גאָרנישט געגען דעם, אַז דו זאָלסט אַהין געהען, פערקעהרט, די גרעפין איז איצט געוואָרען אַ זעהר איינפלוסרייכע פערזענליכקייט, ביי איהר וועסט די טרעפען די בעסערע געזעלשאַפט

— אָבער זאָג מיר פּאַטער, דאָס וואָס איך האָב דיך געפרעגט, צי איז אמת, אַז בעהמע געהט אַוועק פון דער פאַבריק

— דו דאַרפסט פערשטעהען מיין ענטפער, אויב די גרעפין האָט דאָס דיר געזאָגט, איז דאָס נישט מעהר קיין קלאַנג, נאָר כמעט אַ ווירקליכקייט

— האָסט דו דען, פאַטער, אַלס פלאַץ-קאָמענ-דאַנט אין דער שטאָט קיין שום דעה נישט אין די דאָזיגע פראַגען ?

— לײַדער נישט, דאָס איז פּאָליטיק, און אין דעם מיש איך זיך נישט. די ענינים געהען מיך גאָרנישט אָן, הגם איך אינטערעסיר זיך זעהר שטאַרק דערמיט, איבריגענס...

— וואָס איבריגענס ? האָסט דו אויך, וועלכע ס'איז פאַרבעהאַלטען געגען בעהמען ?

— ביין, זאָל גאָט היטען, איך גאָרנישט, איך וויבש איהם אַלדאָס גוטס און ווען ס'וואָלט געווען אָנבעלאַנג אָן מיר, וואָלט ער זיכער דאָרט אין דער פאַבריק געזעסען אַזוי לאַנג ווי ער וואָלט נאָר גע וואָלט, נאָר...

נאָר וואָס ?

— העלען, דו קענסט מיין שטעלונג אין די דאָ-זיגע פראַגען, איך האַלט אַז אויב אונזער אָנפיה-רונג מאַכט ענדערונגען אין די אַמטען איז עס געוויס ריכטיג

— און ווייסט די פּאַטער, ווער ס'קומט אויף בעהמעס אַמט אין דער פאַבריק ?

— ביין, דאָס ווייס איך נישט, איך האָב נאָר געהערט, אַז בעהמע ווערט אָפּגערופען און ער בעקומט אַן'אַמט ביי מיר, ווער ס'קומט אויף זיין אָרט הערט דעם ווייס איך נאָך נישט

— אויף זיין אָרט קומט פּריצי ריטטער

— ווער ? ווער האָסט דו געזאָגט ?

האַמערשטיין האָט זיך אויפגעשטעלט, געצי-טערט מיט זיין פּאַראַליזירטער האַנד, ווי ס'איז געהען שטענדיג ווען ער איז געווען אויפגערעגט, געצויגען זיין לולקע און טיף אַריינגעקוקענדיג זיין טאָכטער אין די אויגען אַריין, האָט ער געפרעגט אויף אַני-ענטפער

— שטעל דיר פאָר פּאַטער, איך האָב געוואוסט, אַז דו ווייסט דערפון האָבען שטאַרק פּערדרוס, אָבער לײַדער איז עס אמת, אויף בעהמעס אָרט קומט פּריצי

— הער מיר נישט אײַן, ווידערהאָל מיר נישט נאָכאַמאָל אַזאַ נאַרישקייט, מ'האָט געלאַכט אויס דיר, דאָס איז נישט מעגליך, פּריצי האָט אונז פער-ראַטען, שפּיאָנירט, אַרויסגעגעבען אַרעסטאַנטען פון לאַגער, געפיהרט גרויל-פּראָפּאַגאַנדע, ענטלאָפען קיין אויסלאַנד...

— איך ווייס דאָס אַלץ פּאַטער, איך גיב זיך אָפּ אַ חשבון דערפון, איך ווייס וועגען דעם, אָבער דאָך איז עס אַזוי

— פּריצי איז דאָך אין אויסלאַנד

— ער קומט צוריק, אָדער אפשר איז ער שוין צוריק אין דייטשלאַנד

— דאָס איז שרעקליך דאָס וואָלט דאָך שוין געווען איבער יעדער גרענעץ

האַמערשטיין, וועלכער האָט געוואָלט בעהערצ-טיגען יעדען שריט פון דער נאַצי-אָנפיהרונג, וועלכער האָט מורא געהאַט צו קריטיקירען, ווייל ער האָט געהיטען זיין אייגענע הויט, האָט דאָסמאָל שוין נישט געקענט אויסהאַלטען, שוין גענוג האָט ער צוגעזעהען געמיינהייטען און געשוויגען, אָבער אַזאַ זאַך זאָל קענען פּאַסירען, דאָס האָט ער זיך אַפילו נישט געקענט פאָרשטעלען

— ביין, דו וועסט מיך דערהרגענען, ווייל איך דערין נישט גלויבען דאָס וואָלט אויסגעשטראָכען יעדע מאָראַל אין אונזערע רייהען...

אימיצער האָט אָנגעקלאַפּט אין דער טיר

— אַריין, האָט האַמערשטיין אויסגערופען, מיינענדיג, אַז דאָס קלאַפּט זיין אַלטער פריינד, מיצנער, וועלכער איז יעדען אָווענד אַריינגעקומען צו האַמערשטיין אויף אַ פּאַרטיע שאַך, אָנשטאָט מיצנערן איז אָבער אין שטוב אַזוי ווי אַריינגעפאַלען לייטענאַנט אַלפרעד בעהמע, ער איז געווען שטאַרק אויפגערעגט און נישט בעגריסענדיג זיך מיט קיינעם האָט ער זיך אַוועקגעזעצט אויף אַ שטוהל, וועלכען מ'האָט איהם אַפילו נישט אָנגעוויזען

העלען האָט שוין פערשטאַנען די סיבה פון דיין אויפרעגונג, אויך האַמערשטיין האָט דאָס גוט פער-שטאַנען און דעריבער האָט איהם קיינער גאָרנישט איבערגעפרעגט

בעהמע האָט זיך געהאַלטען ביים קאָפּ און האָט געהאַלטען אין איין איבערחזרן

— דאָס איז דאָך שרעקליך, עפּעס עהנליכעס האָט מען זיך אַפילו נישט געקענט פאָרשטעלען...

ווען בעהמע האָט געזעהען, אַז קיינער פרעגט איהם אַפילו נישט וואָס ס'איז געשעהען, האָט ער אַליין געזאָגט

— איהר ווייסט שוין, זעהט אויס, פון וואַנען ווייסט איהר שוין דאָס ? ווייסט מען שוין וועגען דעם אויך אין דער שטאָט

— ביין, קיינער ווייסט נאָך נישט וועגען דעם

— און דו ווייסט עס פון דער פערפלוכטער גרע-פין, נישט אמת ?

— יאָ, די גרעפין האָט מיר דאָס געזאָגט

— דאָס איז אַלץ איהר אַרבייט, מעהר קיינער נישט, ווײַ זי האָט דאָס אַלץ איינגעאָרדענט, די פער-פלוכטע פּראָסטיטוטקע...

— נישט אין מיין געגענוואַרט אַזוי רעדען, דאָס האַמערשטיין שטרענג געזאָגט, איך וויל דאָס נישט הערען און וויל נישט וויסען דערפון

— אָבער, איהר מוזט דאָך צוגעבען, אַז דאָס איז אַ געמיינהייט, אַז דאָ געשעהט אַ שרעקליכע זאַך, געגען וועלכער מ'דאַרף פּראָטעסטירען און שאַרף פּראָטעסטירען, מיר פערגעהען צו וויט

(פאָרטזעצונג קומט)

געשטאָרבן קאַראָל שייבלער

נעכטן בייטאָג איז אָנגעקומען קיין לאָדז די ידיעה פון סוטהעמפטאָן, אַז דאָרט איז, אויפ׳ן וועג קיין לאָנדאָן געשטאָרבן דער באַקאַנטער לאָדזשער גרויסאינדוסטריעלער קאַראָל=ווילהעלם שייבלער, לאַנג-יעהריגער פּרעזידענט-מיטגליד פון דער פירמע „שייבלער און גראָהמאַן“.

Dr. Z. Henrykowski

ספּעציאַל אַרצט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען

האָט זיך איבערגעצויגען אויף פּיעטריקאָווער 86

טעל. 143-63

נעמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונט. פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע זאַל. פאַר אומבאַמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזען.

טעלעגראַמען

400 עולים אָפּגעפאָרען קיין א״י

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאָניש) היינט, 8.30 אין אָוונט איז אָבגעפאָהרען פון דאַנציגער וואָקזאַל אַ ספּעציעלער צוג מיט 400 עולים קיין ארץ ישראל.

מיט דעם טראַנספּאָרט איז אויך מיטגעפאָרן דער פיהרער פון די לינקע „פּועלי ציון“ זרובבל, וועלכער וועט פאַרברענגען אין ארץ ישראל אַ לענגערע צייט.

געשטאָרבן די „באַבע פון דער רוסישער רעוואָלוציע“

פּראָג, 12 (ספּ. טעל.) אין אַ דערפעל נעבען פּראָג איז אין עלטער פון 90 יאָהר געשטאָרבען די בעריהמטע רוסישע רעוואָלוציאָנערין, יעקאַטערינאַ ברעשקאָ-ברעשקאָווסקאַיאַ.

43 יאָהר פון איהר לעבען איז זי געווען פאַרשיקט אין סיביר.

עדווין סאַמועל אָפּגעפאָהרען קיין ווילנע

וואַרשאַ, 12 (יט״א טעלעגראַפיש). עדווין סאַמועל האָט היינט באַזוכט אַ גאַנצע רייהע יודישע אינסטיטוציעס און דעם פּאַלעסטינאַ-אַמט און דערנאָך איז ער אַרויסגעפאָהרען קיין ווילנע.

אינטערנאַציאָנאַלע באַהן-קאָנפערענץ

ריגע, 12 (ספּ. טעל.) פון קאָוונע איז מען

מודיע: נעכטן איז דאָרט געעפענט געוואָרען די אינטערנאַציאָנאַלע באַהן-קאָנפערענץ, אויף וועלכער עס זענען געקומען: 4 דעלעגאַטען פון פּוילען, 3 – פון ראַטען-פאַרבאַנד, 1 – פון לעטלאַנד, 5 – פון דייטשלאַנד, 2 פון טשעכאָסלאָוואַקיי און 3 – פון ליטע.

שוין ווידער געפאַלען פאָלגענדע געווינסטן ביי אונז:

5000 זל. אויף נומער 95911

2000 „ „ „ 63183

1000 „ „ „ 117269

1000 „ „ „ 95903

נעכטן איז אויך ביי אונז געפאַלען:

5000 זל. אויף נומער 35402

2000 „ „ „ 63156

2000 „ „ „ 95944

1000 „ „ „ 148773

פּ. ברייטשטייך

14 פּיעטריקאָווער 14, טעל. 47=142.

נעכטן, דעם 8-טען ציהונגס-טאָג פון דער איצטיגער 4=טער קלאַס פון דער מלוכה-לאָטעריע איז דאָס געווינס פון

10.000 זל. אויף נומער 47972

געפאַלען אין דער פּאָפּולערער קאָלעקטור פון

S. PASSIERMAN

לאָדז, פּיעטריקאָווער 13.

ס׳זענען אויך געפאַלען אַ רייהע קלענערע געווינסטן.

אין 6=טען ציהונגס-טאָג פון דער 30-טער מלוכה=לאָטעריע איז שוין ווידער געפאַלען

10.000 זל. אויפ׳ן נומער 25227

אין דער גליקליכער קאָלעקטור פון

I. H. LITTMAN

32 פּיעטריקאָווער 32.

עס זענען אויך געפאַלען אַ סך קלענערע געווינסטן ביי דער איצטיגער קלאַס.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע

4-טע קלאַס — 8-טער טאָג

Zł. 10.000 — 76265

Zł 5.000 — 61280 83142

Zł. 2.000 — 28173 31875 35477 60656 83441 90560 97675 109098 111297 130661 163319 145737 165017

Zł. 1.000 — 8594 9551 19243 20900 24687 29699 32752 44983 49814 55231 66603 76793 77943 82062 82559 80188 83242 92267 108364 112502 113984 118123 120660 120978 127584 125375 133761 133851 146175 146510 149969 153014 153096 154021 156144 156439 169151.

STAWKI:

41 158 510 333 1033 275 88 346 401 517 538 43 801 946 53 89 96 2329 483 668 91 706 42 854 74 919 41 3059 79 1404 319 81 479 99 536 74 746 79 91 918 4052 169 274 84 338 944 779 839 5041 142 73 413 665 775 807 48 53 996 6057 188 431 597 622 814 89 7319 510 633 809 8195 299 418 559 651 77 707 85 834 35 987 98 9118 45 409 60 579 651 84 92 754 80 89.

10141 59 279 329 465 537 72 93 780 814 947 11332 48 580 624 717 851 916 23 31 85 12034 48 191 304 14 511 610 46 731 985 95 13033 41 56 138 39 51 201 55 361 477 519 25 93 98 616 805 14213 36 364 445 65 863 988 15007 17 20 48 188 285 345 46 474 621 31 970 16357 614 32 742 70 918 71 17291 471 632 867 932 181 82 202 49 506 721 45 68 815 99 933 68 19008 445 85 563 603 34 60 98 840 98 949.

20369 583 674 824 918 2100 38 88 110 344 403 30 31 604 71 725 64 73 903 22 22113 208 69 89 413 31 59 553 615 82 779 956 88 23018 110 28 356 464 533 635 728 813 64 24035 162 263 671 706 848 55 25027 116 327 30 519 32 55 66 654 948 26059 56 187 98 348 531 44 50 604 819 966 27174 88 392 455 94 662 745 953 28088 160 217 47 365 84 419 50 84 510 59 723 834 916 37 29005 32 143 267 328 53 411 658 848 905 8.

30094 132 403 38 544 87 765 80 31124 211 96 523 882 903 32103 04 287 69 351 417 633 55 790 93 33035 62 102 203 5 41 665 336 83 90 203 616 92 904 34049 163 75 535 79 760 802 35270 433 540 644 75 888 988 3603 180 88 219 363 434 91 609 763 372 07 59 350 407 621 784 830 38005 103 711 985 39138 68 245 473 653 723 49 52 54 70 804 57 75.

40449 85 512 63 711 809 77 41019 47 62 155 350 64 634 748 57 920 29 42030 37 92 107 91 266 540 52 710 827 968 43056 161 315 502 901 44146 210 372 424 27 741 43811 43 73 908 23 81 45026 108 239 365 81 640 86 838 910 46002 96 168 93 262 97 406 92 530 40 58 639 70 707 888 977 47087 108 363 863 69 74 49194 393 400 789 49024 75 106 317 435 54 68 74 609 79 721 64 853 915 53 98.

50143 319 86 439 536 604 810 11 17 82 977 51085 95 216 409 634 708 13 33 946 52012 121 28 95 229 43 429 677 796 99 855 921 53022 420 50 577 691 962 64 54042 46 138 250 344 416 621 714 26 53 69 55139 288 333 412 657 813 56217 373 408 57 78 664 776 81 908 57066 117 203 37 49 354 80 430 37 62 643 707 30 84 998 58033 145 215 323 621 705 931 59027 292 613 71 711 53 856 915 16.

60064 267 720 892 99 923 62 61012 249 439 535 647 944 62115 41 43 69 96 336 421 80 545 760 980 63007 52 107 339 537 739 85 965 64004 55 66 111 44 441 46 516 55 66 628 748 889 65072 244 469 564 637 55 885 66016 18 90 106 8 89 212 46 380 59 82 414 504 35 94 674 776 801 32 69 74 97 938 67042 51 85 183 87 226 99 345 521 604 817 41 68036 43 329 39 89 99 498 648 783 69053 190 317 459 620 95 716 77 849.

739 58 64 351 63 421 503 9 23 90 632 73 72 713 33 71019 65 231 59 400 422 93 504 739 87 982 72029 182 218 90 897 73099 198 207 12 492 96 599 624 707 98 854 954 74094 105 292 515 712 82 814 28 95 57066 80 337 51 55 524 92 824 44 938 76067 250 69 461 616 994 77043 121 327 74 85 400 448 589 675 78107 378 687 707 18 847 53 80 958 60 79006 7 391 464 532 628 795 822 32 914.

80056 87 140 312 22 459 73 781 833 98 929 81128 226 313 582 612 14 878 93 99 82045 84 134 232 336 470 654 86 798 817 78 93 908 83155 57 77 485 92 547 67 667 93 706 15 56 65.

900201 23 339 42 83 559 90 714 26 74 856 79 91168 233 68 398 408 572 625 51 35 63 6093 803 971 92080 163 79 209 96 321 447 624 845 916 93060 98 147 95 313 42 479 500 535 928 50 94022 82 461 510 37 42 655 846 95190 220 74 319 46 709 800 816 915 96222 40 70 72 569 641 971 97141 493 916 46 98239 621 81 726 814 50 99074 290 357 98 421 37 565 682 793 879.

100043 169 269 456 94 625 890 101241 330 445 96 569 612 967 96 102171 299 442 511 24 626 75 824 103030 47 223 63 80 324 404 517 649 779 87 815 58 926 39 43 104076 132 344 527 634 27 39 41 744 935 81 105037 136 64 313 474 644 810 86 951 106127 47 284 470 500 510 612 69 763 804 953 107071 305 651 98 797 520 93 913 62 67 108033 171 249 65 516 72 694 710 23 938 109031 196 479 94 639 784 882

110262 310 35 46 451 60 547 729 843 901 88 111056 42 43 370 480 511 819 112145 68 285 417 69 96 97 540 80 113332 49 419 719 930 114129 67 354 446 65 93 613 829 93 990 62 87 91 115003 53 165 316 94 545 70 700 995 116080 444 46 65 566 69 680 785 851 117070 217 273 372 678 770 854 75 952 118203 51 67 83 363 651 84 758 119182 453 520 37 77 726 875.

120103 19 229 373 689 700 121021 163 209 73 74 444 561 79 675 731 950 122080 199 400 65 79 94 571 758 811 132030 48 145 265 403 910 17 60 93 124035 57 174 75 63 256 81 303 512 607 87 723 27 30 876 954 93 125082 310 495 709 31 801 923 67 126013 59 211 16 31 558 772 127071 77 304 445 505 24 88 763 72 809 75 921 37 71 95 128188 268 331 41 51 64 84 558 786 860 976 129064 68 205 17 42 90 337 84 443 578 710 883.

130011 249 513 946 131007 91 101 202 34 48 323 406 16 518 90 684 707 822 79 90 132114 41 233 83 404 29 646 72 856 98 980 133025 299 390 502 632 950 134007 223 27 443 531 43 53 792 527 25 53 90 2 32 45 66 88 13505 332 410 555 90 626 703 136053 54 154 263 336 62 74 692 707 70 82 814 05 17 33 929 137152 284 91 394 411 28 39 513 23 647 861 942 51 138008 101 209 372 415 29 59 664 75 758 986 139033 220 58 516 36 63 625 804 67 909.

140137 315 50 68 69 81 455 64 565 625 748 870 92 98 920 141099 202 4 89 329 69 89 515 684 747 952 142051 124 38 471 572 86 665 807 28 902 143190 249 89 432 61 526 54 988 14406 312 91 428 89 840 65 916 145094 120 298 524 93 60 4711 10 146015 219 350 64 463 98 523 663 79 727 28 857 147149 380 551 61 673 917 148156 70 219 300 338 946 149061 122 52 64 70 498 623 44 751 58 859 83 913 94

150008 78 103 45 303 459 573 66 74 83 839 151353 429 49 68 633 794 902 152048 82 157 61 77 334 76 532 71 660 931 153543 72 646 700 749 805 901 22 99 154036 284 422 35 79 648 708 847 65 924 155331 534 607 16 42 156140 301 465 78 522 27 82 686 862 157137 57 63 204 570 808 917 45 158136 552 614 39 734 811 903 159042 83 341 51 408 2 12 518 76 870 72 943

160018 39 87 102 99 239 810 30 84 944 58 161066 89 165 281 341 757 853 162135 212 37 450 880 922 39 163109 347 511 948 164050 149 313 50 63 445 513 654 79 165363 525 64 78 619 84 716 40 166199 216 448 740 951 167027 96 153 92 401 512 920 168076 109 21 297 371 515 21 921 169051 54 83 146 60 204 61 380 529 83 767 863 87.

II CIĄGNIENIE.

Zł. 15.000 — 31260 57442 105154

Zł. 10.000 — 34203 47972

Zł. 5.000 — 31849 95911 154863 164025

Zł. 2.000 — 11537 20897 31881 63183 71757 75158 82351 84035 101236 112082 118213 115140 130820 132860 138191 145159 158238 152179 162749

Zł. 1.000 —393 2157 1713 14342 27235 35804 40203 45723 58350 60704 63747 64720 68691 68711 74437 81281 80715 81110 87612 88210 88479 82054 99355 113242 115030 117279 125785 130474 133860 136267 140941 163132 160406 164065 169834

STAWKI.

88 248 355 425 65 94 667 827 953 1034 43 95 107 245 325 77 496 674 718 852 934 2027 288 383 545 656 906 11 70 3101 307 821 912 4153 275 488 768 76 886 926 5116 69 472 98 577 742 92 892 6025 59 115 252 441 551 696 709 17 844 976 80 7057 436 856 92 918 35 8136 201 346 856 936 79 83 9047 195 203 82 415 42 78 983

10091 412 24 11049 98 296 614 73 92 832 12029 260 358 661 81 735 831 81 982 13059 231 418 23 39 42 642 755 894 986 14027 261 338 455 743 886 15146 90 243 419 600 647 86 797 16019 76 191 206 11 40 334 530 762 901 99 17016 170 270 303 28 61 597 797 923 18006 229 440 586 618 67 719 74 886 88 925 19117 42 267 353 475 526 622 49 93 761 856 930 57

20096 228 52 341 498 892 21336 411 35 614 54 73 986 22046 119 230 317 537 673 23283 386 434 96 670 912 37 68 24029 287 482 635 890 978 80 25067 100 66 87 264 311 778 859 932 26143 356 475 90 438 88 502 611 27321 517 50 648 67 757 59 916 28018 103 39 210 88 475 517 49 695 825 29112 248 319 86 448 51 677 711 81

30201 381 551 62 728 90 818 54 56 74 31168 234 43 321 83 84 494 513 36 75 645 60 745 959 67 32136 296 307 406 66 573 617 25 96 763 916 76 91 33111 30 42 722 30 895 906 34087 200 307 35163 84 317 741 875 915 36098 162 414 82 998 37018 51 72 126 56 276 359 38295 329 78 642 861 979 39048 130 77 207 920 587 711 63 884

40026 47 169 204 393 492 570 660 785 90 41104 342 74 421 587 682 705 56 95 975 42040 126 32 51 236 378 418 54 626 737 46 910 15 43071 286 495 575 633 72 704 44025 32 57 109 26 80 248 308 481 639 779 820 47 45033 67 89 195 267 94 96 446 783 800 46054 136 239 46 90 563 630 841 909 47186 495 573 607 83 48102 214 39 47 366 468 591 600 23 878 82 49030 32 95 373 90 622 55 716 859 907

50019 133 34 224 96 448 63 725 881 912 53 97 51020 60 80 89 110 379 449 542 47 665 752 814 52074 76 485 87 597 636 942 53042 317 73 429 556 605 747 951 67 54001 323 33 579 736 55026 120 325 33 69 460 877 92 902 23 58 56320 514 760 96 938 39 43 57138 72 771 817 58006 45 65 82 205 520 601 93 720 893 942 59008 17 202 420 502 19 90 659 700 766 908

60085 366 598 706 75 854 61030 40 127 38 68 205 24 64 470 598 741 808 1 8920 76 62139 328 411 29 77 747 837 63514 769 839 929 47 64013 166 69 253 848 81 977 65046 47 57 312 439 86 807 28 44 52 71 927 66234 388 490 502 20 654 824 90 908 29 41 67272 90 432 513 30 696 870 994 68205 574 701 919 25 69214 58 380 418 74 79 525 730 38 838 904 22

70027 374 441 584 88 687 749 952 93 33 772 831 978 71188 399 401 517 54 630 715 34 895 72012 20 78 104 311 743 812 34 50 73162 398 494 694 750 804 929 74034 65 154 392 408 15 66 80 641 774 804 51 94 978 75102 05 60 235 737 911 76116 69 78 321 447 68 651 77004 96 6129 406 536 619 74 822 78292 94 96 473 608 712 21 71 819 79061 303 455 680 825 52 95

80046 72 256 90 399 926 81067 93 145 443 82 541 99 669 81 729 814 21 935 82266 326 549 680 756 84 83086 161 81 288 330 490 554 93 666 90 84000 162 209 31 46 723 818 56 85082 175 207 458 522 47 600 84 864 912 16 39 67 86003 262 85 89 304 66 87018 44 119 377 406 559 83 711 800 34

88111 82 292 367 49 558 672 902 89107 32 314 402 772 971

90063 137 14 351 480 552 89 750 75 875 936 61 91030 221 50 384 543 650 720 90 887 912 92228 34 378 544 70 618 57 753 83 837 93116 255 322 581 636 48 700 735 904 94044 138 98 258 363 678 787 824 979 95607 11 708 78 93 994 96170 92 312 491 554 76 657 97163 453 537 711 54 62 98 980 16 27 97 152 205 312 20 492 517 600 734 87 892 998 95056 65 506 664 708 25 26 62 931

100039 81 98 207 29 35 371 431 725 823 101060 90 101 25 233 65 639 929 102166 243 331 34 447 85 508 42 77 784 878 96 900 02 103016 237 81 307 209 430 83 92 507 737 56 88 827 81 104170 226 47 58 385 420 509 70 72 812 92 105241 88 303 43 62 619 24 60 747 819 51 931 80 85 106016 48 186 282 324 26 64 579 625 87 107004 194 304 554 807 34 978 108035 42 197 203 313 33 93 452 505 15 59 786 109009 88 356 62 411 556 601 728

110047 125 432 39 532 34 75 927 111501 54 64 804 65 112023 104 33 492 774 9088 113436 534 74 694 863 53 114043 141 90 236 305 69 594 654 69 76 790 858 60 55 924 86 115200 70 350 512 600 69 84 716 948 84 116217 425 577 646 887 117106 425 567 646 887 117106 327 436 95 539 98 838 18130 309 42 65 607 717 962 119011 70 212 565 600 30 48 716 869 920

120121 45 234 30 91 522 656 928 31 69 81 121206 86 327 48 552 763 122009 48 58 70 71 353 60 456 86 703 819 46 64 71 123002 22 433 579 90 651 95 753 865 963 75 77 124313 67 605 21 790 819 37 960 1125093 143 89 426 765 90 899 956 126108 248 89 325 39 46 540 69 63657 713 79 841 127043 281 598 634 703 954 128005 237 83 349 68 447 61 586 640 50 751 71 129119 94 689 740 87 850 925 37

130322 536 54 607 91 957 78 131037 200 60 642 946 61 132142 271 348 72 528 94 648 763 97 817 133027 77 313 16 623 28 56 868 84 920 36 134034 41 291 317 52 414 566 688 928 135083 114 231 47 62 68 343 494 600 801 910 24 136231 354 697 137202 03 327 454 560 608 711 927 57 138024 130 434 634 995 139061 126 60 65 209 32 621 762 813 944 85

140006 11 82 222 658 60 141040 63 112 42 321 558 68 682 956 86 142076 81 193 250 345 97 447 524 69 715 941 143034 178 507 711 814 144017 51 67 113 26 234 63 87 508 928 98 145054 253 71 95 450 518 32 816 953 58 146033 52 84 200 630 894 147036 147 200 156 419 763 826 987 148011 109 84 259 96 490 508 698 702 620 42 61 929 99 149039 339 72 417 61 801 965 150007 42 478 504 75 622 714 856 68 904 14 79 151037 163 241 345 495 636 68 75 700 898 152008 85 98 183 210 301 03 495 541 81 604 14 22 68 97 42 92 153041 72 239 427 506 635 76 726 84 96 894 154053 131 83 358 442 515 77 606 07 28 42 64 709 13 155154 210 390 421 592 632 73 91 870 156051 58 181 281 322 417 811 937 75 157004 285 378 443 513 32 600 32 767 79 803 56 948 158065 78 308 30 445 700 56 885 909 42 90 159508 40 758 94 876 995

160028 221 752 885 943 161080 84 168 229 425 691 754 893 162144 315 30 83 440 508 918 163506 57 910 164108 208 56 338 461 725 37 868 947 165068 232 69 372 429 554 59 607 46 946 94 166122 28 269 335 87 778 167055 171 208 32 457 91 568 652 797 838 56 889 168034 215 24 81 363 80 467 94 528 95 625 789 160949 90 122 205 421 51 60 505 27 69 682

שלמה המלך האָט מיטגעשיקט יונגע פרויען-מוזיקער און טענצערינס מיט גאָלד-גרעבער קיין אופיר

אין די ווילדע טיפענישן פון ראָדעזיע, אין זיד אַפריקע, איז לעצטענס געפונען געוואָרען אַ מערקווירדיגע פּרעכטיגע מאָלעריי אויף דער פלאַך פון אַ גרויסען פעלז, וואָס האָט געשאַפען אַ נייע רעטעניש פאַר די אַרכעאָלאָגישע פאָרשער.

דאָס בילד באַשטעהט פון אַ גרופּע פון ניין האַלב-נאַקעטע ווייסע פרויען אין פערשידענע פּאָזעס. אַ טייל פון די פרויען האַלטען מוזיקאַלישע אינסטרומענטען אין זייערע הענט, בעת אַנדערע ווערען פאָרגעשטעלט אין בעוועגליכע משונה'דיגע טאַנץ-פיגורען.

דער פאַקט גופא וועגען מאַסען-סצענעס געמאָלען אויף פעלזען, איז קיין נייעס נישט אין יענעם געגענד. פאַר מיילען אַרום יענעם פלאַץ געפינען זיך אַ סך פעלזען מיט בילדער, וואָס זענען אויף זיי געמאָלען געוואָרען פון די איינגעבוירענע בושמענער. אָבער קיין איינציגע פון יענע אַלע בילדער האָט וועלכע עס איז קלענסטע עהנליכקייט צו אַט דער ניי-געפונענער מאָלעריי, סיי אין דעם אינהאַלט, וואָס די בילדער שטעלען מיט זיך פאָר, סיי אין דער טעכנישער און אַר-טיסטישער אויסאַרבייטונג פון די פיגורען.

אַלע אַנדערע פעלזען-מאָלערייען אין יענעם געגענד שטעלען פאָר ווי מענשען מאַכען יאַגד אויף חיות, אָדער זיי פיהרען צווישען זיך אַ קאַמף, אָדער זיי זענען פאַרנומען מיט עפּעס אַ נוצליכער אַרבייט. מען קאָן אָבער צווישען זיי נישט געפינען קיין איינציגע, אין וועלכער די געמאָלענע מענשען זאָלען זיין פאַרנומען מיט אַן'אונטערהאַלט פון מוזיק און טענץ, ווי אין דעם ניי-געפונענעם בילד.

אַ צווייטער גרינדליכער אונטערשייד: אין דער צייט וואָס אין די בושמען-בילדער זענען די מענשליכע פיגורען נישט מעהר ווי פּרימיטיווע, רויהע צייכנונגען אין שוואַרצען, זענען אָבער די געמאָלענע פיגורען אויף דעם ערשט געפונענעם שטיין ווייס-הויטיגע פרויען, מיט אַרטיסטיש אָפּגערונדעטע ליניעס פון זייערע קערפּערס און גלידער. די האָר פון זייערע קעפּ האָבען דעם קאָליר פון רויטע מערען. און בעת מאַנכע פון די פרויען טראָגען לאַנגע צעפּ, זענען ביי אַנדערע די האָר האַלב געשוירען. איינינע פון די פיגורען זענען אינגאַנצען נאַקעט, בעת אַנדערע האָבען קורצע קליידלעך, וואָס דעקען בלויז צו זייערע לענדען, אָדער זיי טראָגען אַ סאָרט שאַלעכלעך אויף זייערע העלזער און אַקסלען.

אַט די דאָזיגע גרינדליכע אַנדערשקייט פון דעם מערקווירדיגען בילד האָט ביי די וויסענ-שאַפטסלייט אַרויסגערופען פערשידענע השערות בנוגע די אַרטיסטען, וואָס האָבען דאָס געמאָלען און וועגען דער צייט ווען די מאָלעריי איז גע-מאַכט געוואָרען.

אַזוי ווי די צייכנונג פון די פיגורען האָט אַ געוויסע עהנליכקייט צו דער קונסט-מאָלעריי פון'ם אַלטען עגיפּטען, זענען איינינע אַרכעאָלאָ-גען מיט דער מיינונג, אַז דאָס בילד איז די אַר-בייט פון אַלט-עגיפּטישע מאָלער. ס'זאָל הייסען, אַז דער בעוואוסטער ביבלישער פּרעה נכו, וואָס האָט געלעבט 600 יאָהר בעפאָר דער איצטיגער צייט-רעכענונג, האָט מיט זיינע פאָרשונגס-עקספּעדיציעס וואָס ער האָט געשיקט קיין דרום-אַפריקאַ, מיטגע-שיקט אַ גרופּע שפּילערינס און טענצערינס צו אונטערהאַלטען די עקספּעדיציע אויף איהר ווייטער רייזע. אַ מאָלער, וואָס האָט זיך געפונען אין אַזאַ עקספּעדיציע, האָט, לויט דער דאָזיגער השערה, אָפּגעמאָלען אויפ'ן פעלזען אַ פאַרשטעלונג פון דער אַרטיסטען-גרופּע.

די דאָזיגע השערה ווערט אָבער פון אַנדערע אַרכעאָלאָגען אָפּגעלייקענט, מחמת די אַלטע עגיפּ-טער האָבען קיינמאָל נישט געמאָלען קיין קערפּערס מיט ווייסער הויט-פאַרב, נאָר אין בלייך-ראָזעווען קאָליר, אָדער רויט, און אָפט אויך אין דונקעל-ברוין.

אַזוי ווי נישט ווייט פון דעם דאָזיגען באַ-מאָלענעם פעלז געפינען זיך די אַזוי-גערופענע רואינען פון זימבאַבווע, וועגען וועלכע די אַרכעאָ-לאָגען גלויבען, אַז זיי זענען די חורבות פון פעס-טונגען, וואָס די אַמאָליגע פעניצער האָבען דאָרט-טען געבויט, זענען מאַנכע פאָרשער געניגט צו דער השערה, אַז די מאָלעריי אויפ'ן פעלז שטאַמט אויך פון די זעלבע פעניצער. די פעסטונגען זענען געבויט געוואָרען, גלויבט מען, צו בעשיצען די אַרבייטער אין די דערביי-איגע גאָלד-מינעס. דאָרט זאָל עס זיך האָבען געפונען דאָס לאַנד אופיר, וואוהין שלמה המלך האָט געשיקט די פעניצער (אונטער חירם מלך צור) צו ברענגען פון דאָרט דאָס גאָלד פאַר'ן בית-המקדש. ווערט דעריבער פון מאַנכע וויסענשאַפטסלייט אָנגענומען די טעאָריע, אַז דאָס בילד אויפ'ן פעלז איז פון אַ גרופּע פרויען-אַרטיסטען, וואָס זענען אַהין געשיקט גע-וואָרען צו אונטערהאַלטען די גאָלד-גרעבער.

אַן'אַנדער השערה איז, אַז דאָס בילד אויפ'ן פעלז איז געמאַכט געוואָרען פון אַרטיסטען פון אַ פרעמדער, אומבעקאַנטען שטאַם, וואָס זאָל אַמאָל האָבען געלעבט אין יענעם געגענד און וואָס האָט געהאַט אַן'איינענע ענטוויקעלטע ציוויליזאַציע. יענער שטאַם זאָל עס אויך האָבען געבויט די פעסטונגען פון זימבאַבווע, וואָס ציינען אפילו אין זייערע חורבות אויף אַ גוט ענטוויקעלטער בוי-קונסט.

אָבער מיט קיין איינציגער פון אַט די פער-שידענע השערות ווערט אַלץ נישט פערענטפערט די פראַגע, פאַרוואָס דאָס איז די איינציגע מאָ-לעריי מיט אַן'אייגענטימליכער טעכניק און מיט אַן'אויסטערלישען אינהאַלט צווישען די אַלע אַנ-דערע פעלזען-מאָלערייען, וואָס זענען צעשפּרייט אויף אַ שטח פון טויזענד מייל אַרום.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 201-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער-שוועכע-בעהאַנדלונג,
סעקסועלע בעראַטונגען און פּסיכאָ-אַנאַליזען
נעהמט אָן פון 8–11 און פון 5–8 אָוועוד.

אַרום דעם מאָרד פון יוד. דיאַמענטען-סוחר אין אַנטווערפּען

ווער זענען די מערדער און פאַרוואָס זענען זיי בעפאַלען דעם פּוילישען יוד מאַקס הירשבערג

אַנטווערפּען, (יט"אַ) דער יודישער ישוב אין בעלגיען שטעהט אונטערן שווערען איינ-דרוק פון מאָרד, וואָס איז אויסגעפיהרט געוואָרען איבער דעם דיאַמאַנטען-סוחר מאַקס הירשבערג.

די פּאָליציי פיהרט אַ שטרענגע אויספאָר-שונג, די מערדער זענען אָבער נאָך ביז-איצט נישט ענטדעקט געוואָרען. וואָס ווייטער בעשטע-טיגט זיך אַלץ מעהר די ערשטע השערה, אַז די סיבה פון מאָרד איז געווען דאָס, וואָס הירשבערג פלעגט נישט קוקענדיג אויף דעם פאַרבאָט פון דער שוך'קאָמיסיע ביי דער דיאַמענטען-בערזע, שיקען זיין סחורה אין די רייכס-דייטשע שליפּצ-רייען. הירשבערג פלעגט דערמיט נישט בלויז ברעכען דעם יודישען אַנטיהיטלער-באָיקאָט, נאָר אויך ברענגען שאַדען דער בעלגישער דיאַמענטען-אינדוסטריע און צוגענומען אַרבייט ביי בעלגישע אַרבייטער. די שוץ-קאָמיסיע האָט הירשבערג'ן שוין געהאַט בעשטראָפט דערפאַר מיט 50 טויזענט פראַנק, אנשטאט אָבער צו צאָהלען די שטראָף האָט הירשבערג פערלאָזען דעם פערבאַנד פון די דיאַמענטען-סוחרים און אַלע דיאַמענטען-בערזעס. אויפ'ן פאָרשלאַג פון דער שוץ-קאָמיסיע האָט די בעלגישע רעגירונג שוין זאָגאָר געהאַט פאָרבאָרייט אַרויסצושיקען הירשבערג'ן פון לאַנד אַלס לעסטיגען אויסלענדער. (דער ערמאָרדעטער איז געווען אַ פּוילישער בירגער).

די ביזאיצטיגע אויספאָרשונג האָט פעסט-געשטעלט, אַז הירשבערג'ן האָבען ערמאָרדעט פלע-מישע אַרבייטער. דער איינציגער עד-ראיה פון אָנפאַל ערקלערט, אַז איינער פון די אַטענטאַטער האָט בעת'ן שלאָגען הירשבערג'ן געזאָגט אין אַ ספּעציפיש אַנטווערפּענער פלעמיש: „מיר געהען דאָ אויס פון הונגער, און דו לאָזט שלייפען אין דייטש לאַנד". עס ווייזט אויס, אַז די אָנפאַלער האָבען נישט געהאַט די כוונה צו הרגענען הירשבערג'ן, נאָר איהם בלויז אָנצוברעכען די ביינער, זיי האָבען זיך נישט בעדינט מיט קיין געוועהר. הירשבערג איז אָבער אַזוי אומגליקליך געפאַלען, אַז ער האָט זיך געשפּאָלטען דעם קאָפּ אָן אַ גאַסען-לאַמטערן.

דער מאָרד פון הירשבערגן איז די סענסאַ-ציע פון טאָג אין דער בעלגישער פּרעסע, וועלכע רעדט אין דעם צוזאַמענהאַנג אַרום פערשידענע פראַגען פון דער דיאַמענטען-אינדוסטריע.

פון דער לאָדזער פּראָווינץ

(פון אונזערע קאָרעספּאָנדענטען)

גלאָוונע.

דעם פּאַסטער ווערט מען מוזען צוזאַמען מעלדען מיט'ן קינד

אין הסכם מיט'ן בעפעהל פון בזשעזשינער סטאַראָסטאַ האָט די היגע קהלה אויפגעפאָדערט די עלטערן פון די קינדער, וועלכע פיגורירען נאָך נישט אין די מעטריקאַלע ביכער, אַז זיי זאָלען זיי איינמעלדען אין משך פון אַ בעשטימטען טערמין.

איז די טעג טאַקע געקומען אין קהלה-קאַנצעלאַריע אַ געוויסער פישעל שאַפער, אַ היגער איינוואוינער, און מיטגעברענגט מיט זיך אַ דער-וואַקסען יונגעל און פערלאַנגט, אַז מ'זאָל עס איינמעלדען. דער סעקרעטאַר האָט אָנגעהויבען נאָכצוזעהען אין די ביכער, האָט זיך דאָן אַרויס-געוויזען, אַז נישט בלויז דאָס מיטגעבראַכטע יונגעל איז נישט איינגעמאָלדען, נאָר אַפילו זיין פאָטער, אַ יוד שוין קרוב אַ 40-ער, איז אויך נישט איינגעמאָלדען.

נאָכמעהר: ס'איז זאָגאַר פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז דעם יוד'ס עלטערער ברודער, דער צווייטער שאַפער, אויך אַ היגער איינוואוינער, פיגורירט דעסגלייכען אויך נישט אין די ביכער.

די קהלה-פערוואַלטונג געפינט זיך דעריבער אין אַ פערלעגענהייט און קאָן זיך נישט דע-צידירען, ווי אַזוי צו האַנדלען אין דאָזיגען פאַל.

אַ מצבה פון 521 יאָהר

דער חזן פון בית-המדרש האָט אַנימאָלט געפינען אויפ'ן היגען בית-החיים אַ מצבה — אַן'-איינפאַכען דיקען פעלד-שטיין מיט בולטע שריפט — פון וועלכער ס'איז צו זעהען, אַז דער מת איז נפטר געוואָרען אין שנת קע"ג, ד. ה. מיט 521 יאָהר צוריק.

דאָס איז די עלטסטע מצבה אין דער גאַנצער סביבה.

אַ זויערען קבלת-פּנים פאַר היטלערס ספּאָרטלער

ווען די ספּאָרטלער פון היטלערלאַנד זענען לעצט'ן לעצטען וועט-געיעג פערבייגעצויגען גלאָוו-נע, האָבען אַ גרופּע פּוילישע אַרבייטער פון דער אשיגער פאַבריק הינטער דער שטאָט זיי מקבל פּנים געווען מיט אַ קאַצען-יאָמער און מיט אויס-רופען: „פּרעטש ז'היטלעריזמעם!"

די דאָזיגע בעגריסונג האָט אויף די האַקענ-קרייצלערישע ספּאָרטלער געמאַכט אַ זויערען איינדרוק.

פּערזענליכעס

דער פּרעזעס פון דער היגער יודישער קהלה ה' ד"ר ראַבינער אברהם ראָזענבערג פאָהרט די טעג אָפּ אויף אַ לענגערע צייט קיין אַמעריקע. זיין נסיעה שטייט אין צוזאַמענהאַנג מיטן פערענ-דיגען אַ ריזיג 15-בענדערדיג ווערק איבער ירושלמי, וואָס האָט אין דער תלמודישער וועלט אַרויסגערופען אַ גרויסען רושם. א. י. צווערן.

סטריקאָוו

נאָך די וואַהלען פון אַ בורמיסטוש

ס'זענען דאָ אַנימאָל פאָרגעקומען וואַהלען פון אַ בורגמיסטוש. קאַנדידאַטירט האָבען: דער ביזהעריגער בורמיסטוש און דער געוועזענער אוגיעאַוועץ בורמיסטוש.

פאַרן ערשטען האָבען געשטימט יודען און מאַריאַוויטען, פאַרן אַנדערן — ענדעקעס, סאַנאַטאָ-רען אַלזאָ קאַטאָליקען און 1 יוד. אויסגעוועהלט איז געוואָרען דער ביזהעריגער בורמיסטוש.

די ענדעקעס פיהרען אָבער אַ מיאוסע קאַמ-פּאַניע געגען „יודישען" בורמיסטוש און לייגען ממש וועלטען איין, אַז די וואַהלען זאָלען געפּסלט ווערען.

ק—ס

ראַטעוועט אייער געזונט

קראַנקע אויף רופּטורע (ברוך-קראַנקהייטע)

ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך-קראַנקהייטען (רופּטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאָס אַראָפּלאָזען זיך פון מאַגען און קישקעס בעזייטיגט איך דורך פערלעגען ספּע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך-באַנדאַזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הוי-קערס) אָרטאָפּעדישע הייל-גאָרסעטען אויף ביינער-שווינדזוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָ-פּעדישע הייל-אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.

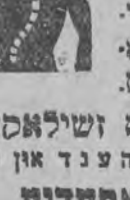

ספּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען, אויף זשילאַסעס. — גומי-זאָקן לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס

ספּעציעלער אַנשטאַלט פאַר הייל-אָרטאָפּעדיע

Spec. Ortop. O PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג

לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקאַ)

(פּראָנט פּאַרטער), טעל. 177-09 נאָהנט פון לאָדזער פאַבריקס-באַהנהויף

בעמערקונג: דאָס ערשיינען פון די קראַנקע איז אומבעדינגט נויטיג.

צאָהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק-בריף.

(אין זגערזש אויף טלאַמאַצקאַ № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

פריינדליכע אויפנאַהמע אין בראַזיליען

פאַר יודישע פּליטים אין דייטשלאַנד

ריאָ-דע-זשאַנעירא (יט"אַ) 200 יודישע פּליטים פון דייטשלאַנד, וואָס זענען די טעג אָנגעקומען קיין קויאַבאַ, אין בראַזיליען, האָבען בעקומען אַ זעהר פריינדליכע אויפנאַהמע אין דער בראַזיליאַנישע עפענטליכקייט. די בראַזיליאַ-נישע פּרעסע האָט אין צוזאַמענהאַנג מיטן אָנקום פון די יודישע פּליטים פערעפענטליכט אַרטיקלען פול מיט אויסדריקען פון סימפּאַטיע פאַר די אָנ-געקומענע.

Dr. Wołkowyski

האָט זיך איבערגעצויגען אויף

ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02

נעהמט אָן אין הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוועכע

נעהמט אָן פון 8–12 בייטאָג און פון 4–9 אָוועוד

DR. L. Czarnożył

וואוינט יעצט אויף

62 פּעטריקאָווער 62

און נעהמט אָן פון 9.30 ביז 10.30 פאַרמיטאָג און פון 4–6 נאָכמ.

ספּעצ. האַרץ-קראַנקהייטען

בעריכט-פערזאמלונג פון 11-טן ציוניסטישן לאנד-צוזאמענפאהר

היינט אווענד קומט פאר אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע א פערזאמלונג, אויף וועלכער די דעלעגאטען צום 11-טען ציוניסטישען צוזאמענפאהר וואס איז לעצטענס פאָרגעקומען אין ווארשא, די ה"ה: דעפ. ד"ר ראָזענבלאט, משה לימאן, משה קארא, ה. רינגארט, מ. טעמפעלהאָף, מאגר. א. בראָווערמאן וועלען אָפּגעבען א בעריכט פון דער קאָנפערענץ.

פאליציי-הונד ענטדעקט א טויט קינד

וואס די מוטער האט עס אליין בעגראבען

(2) אין דזשאדקאָוויצע נעבען לאָסק איז אַרעסטירט געוואָרען די 23 יעהריגע סטאַניסלאַווא סאָבטשאַק, וועלכע האט דערטרינקען אין טייך איהר נישט געזעצליכען קינד און שפּעטער האט זי דעם טויטען קערפער בעגראָבען אונטער איהר בעט. דעם טויטען קערפער האט ענטדעקט א פאָליציי-הונד.

די פערברעכערישע מוטער איז איינגעזעצט געוואָרען אין תפיסה.

בילדער-אויסשטעלונג פון קינסטלער יעקב מארקעל

איז געעפענט געוואָרען אין דער יודישער לאנד-קונסטשאפט-געזעלשאפט

אין לאָקאל פון זש.ט.ק. וואולטשאַנסקא 35 איז געעפענט געוואָרען די בילדער-אויסשטעלונג פון יונגען קינסטלער יעקב מארקער. דער קינסטלער איז א יונגער קערנדיגער טאלענט, וועלכער זאָגט נאך זעהר פיל צו זיינע בילדער, וועלכע ער האט איצט אויסגעשטעלט זענען דורך מבינים אנערקענט געוואָרען אלס קונסט-אַרבייט, די אויסשטעלונג איז ווערט בעזוכט צו ווערען און דער קינסטלער אונטערשטיצט צו ווערען.

10 טויזענט זל. געפאלען אין דער גליקליכער קאלעקטור פון י. ה. ליטמאן

אין 6-טען ציהונגס-טאָג פון דער איצטיגער 30-טער מלוכה-לאָטעריע איז דאָס געווינס פון 10 טויזענד זל. אויף נומער 25,227 געפאלען אין דער גליקליכער קאָלעקטור פון י. ה. ליטמאן פּיעטריקאָווער 32.

אין דער דאָזיגער קאָלעקטור זענען געפאלען 300 טויזענד זל. אויף נומער 26,014 און אנדערע גרויסע געווינסען.

ווידערהאלונג-קאנקורס פון הויף-ארקעסטערס

„אין העלענאָוו"

דער לאָדזער זשורנאליסטען-סינדיקאט, אַרדענט איין דעם 15-טען און 16-טען א ווידערהאָלונג פון קאָנקורס פון הויף-אָרקעסטערס. דער קאָנקורס וועט פאָרקומען אין „העלענאָוו", כדי צו געבען אַלעמען די מעגליכקייט צו קענען זיך בעטייליגען אין קאָנקורס, זענען די פּרייזען פון די בילעטען רעדוצירט אויף 75 גר. 4 נאָכמ. דאנסינג פאר קינדער.

אַלע וועלכע ווילען זיך בעטייליגען אין קאָנקורס, קענען זיך מעלדען אין קאַנצעלאַריע פון זשורנאַליסטען-סינדיקאַט, פּיעטריקאָווער 121 פון 5 ביז 6 נאָכמיטאָג.

פון דער לאָדזער בערזע

באַנק פּאָלסקי	—	—	—	91.50
3 פּראָצענטיגע	בוּדאָוולאַנע		—	45.00
4 „	דאָלאַרובקא		—	52.25
7 „	סטאַביליזאַציע (אמ.)			72.13
5 „	וואַרשאָווער פ.-ב. 1934			61.38
5 „	לאָדזער	„	„	54.25
ענגלישער פונט	—	—	—	26.14
דאָלאַר אָפיצ.	5.22	נישט אָפיצ.	—	5.16
גאָלד-דאָלאַר	—	—	—	8.91
גאָלד-רובל	—	—	—	4.59
דייטשער מארק	—	—	—	1.92

ראַדיאָ-פּראָגראַם

דאָנערשטאָג, ד. 13 סעפּטעמבער 1934

6,45 פריהמאָרגען-אוידיציע, 6,48 גראַמאָפאָן, 6,58 גימנאַסטיק, 7,15 ידיעות, 7,25 גראַמאָפאָן. 11,57 צייט-סיגנאַל, 12,03 ידיעות, 12,05 פּרעסע-איבערזיכט, 12,10 א ביל-דעל פאר קליינע קינדער, 12,30 קאָנצערט, 1 ידיעות פון טאָג. 1,05 פון'ם אַרבייטער-מאַרק, 1,10 פליטען, 3,30 עקספּאָרט-ידיעות, 3,35 בערזע 3,45 א שעה פון לייכטער מוזיק, 4,45 א לעקציע פראַנצויזיש, 5 הערשפּיעל, 5,50 פּאָסט-קעסטעל, 6 גראַמאָפאָן, 6,10 רעפּערטואַר פון די טעאַטערן, 6,15 קלאַוויר - רעציטאַל, 7 פון פּליה-טורנע, 7,20 אַקטועלער שמועס, 7,30 טראַנסמיסיע פון קאַטאָוויץ, 7,50 ספּאָרט-ידיעות, 8 רעפּעראַט, 8,15 סימפ. קאָנצערט, 10,30 רעקלאַמע-קאָנצערט 10,45 גראַמאָפאָן, 11 ידיעות, קאָמוניקאַטען 11,05 טאַנץ-מוזיק.

* * *

פון אויסלאנד

7'45 הילווערסום – אָפּערעטקע, 8 לאָנדאָן – סימפ. קאָנצערט.

ערעפנונג פון סעזאן! — דאָס גרעסטע מייסטערווערק פון אַלע פילם-פּראָדוקציעס. רעזשי ROUBIN MAMOULIAN — מאָרגען פּרעמיערע!

„קעניגין קריסטינא"

GRETA GARBO
JOHN GILBERT
LEWIS STONE

אויסערן פּראָגראַם: פילם-אַקטואַליטעטען פון FOX ווי אויך פילם-כראָניק P. A. T

אָנהויב פון די סעאַנסען 4.30 נאָכמ. שבת און זונטאָג 12.30 פריה. די פּרייזען אויפן ערשטען סעאַנס און פריהמאָרגנס פון 54 גר. אָן.

קראַנג-קינא
CAPITOL
זאַוואַדזקא 16

ווינטיג פאר ווירטענס

פאַסטע צו פאָדלאָגעס
JAŚNIEJ SŁOŃCA
פאַרבט ווייסע פאָדלאָגעס

פאַסטע צו שיך
JAŚNIEJ SŁOŃCA
גיבט א שיינעם גלאַנץ

פליסיגקייט פאר מעטאַלען
JAŚNIEJ SŁOŃCA
רייניגט שויבען און שפּיגלען

Dr.
S. Kantor
ספּעציאַליסט פאר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען (סיפיליס און טריפּער), היילט מענער-שוואַכע וואָרינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעמט אָן פון 8–2 נאָכמ. און פון 4–9 אָוו., זונטאָג און יום-טוב פון 8–2 נאָכמ. פאר אומבעמיטעלטע – לעטשניצע-פּרייזען.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אַנדזשעיאַ 5 טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פון 8–11 און פון 5–9 אָוו. זונטאָג און יום-טוב פון 9–1 פּאַרטיטאָג. בעזונדערע וואַרטע-זאַל פאר פרויען.

ברוך-קראַנקע!!!

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז. פון דעם איז גאַנץ פּוילן בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאָהר און איז געוואָרען אָנערקענט פון פיר בעוואוסטע פּראָפעסאָרען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-ליידענדע! ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי-הייל-בענדאַזשען פון מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט בעזייטיגען אָהן שום אָפּעראַציע, ראַדיקאַל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאָלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פאַרעלטערטסטע ליידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספּעציעלע אָרטאָפּעד. הייל-בענדאַזשען פאר צוריקגעקומענע ברוכען נאָך אָפּעראַציעס, ווי אויך ספּעציעלע אינדיווידועלע צוגעפּאַסטע אָרטאָפּעד. בויך-בענדאַזשען געגען אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס.

פאר קאַליקעס, הויקערס און אַלערהאַנט פעהלער פון גוף!

אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייל-קאָרסעטע און פון פיל פּראָפעסאָרען אָנערקענטע מאָדערנע סיסטעם, אָרטאָפּעד. הייל-גאַרטלען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, ליטונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואַקסענע קינסטליכע הענט (פּראָטעזען) און פיס, ווי אויך די פּראַקטישסטע אָרטאָפּעדישע שפּראַנגען פאר שטערצליכע פלאַטפיס לויט גיפּס-מאָדעל.

אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ווערען נאָר פון מיר פּערזענליך בעהאַנדעלט.
30 יעהריגע פּראַקטיקע. פולע גאַראַנטיע!
ערמעסיגטע פּרייזען! עמפּפאַנגס-שטונדען פון 9 פריה ביז 7 אָוו.
עס ווערען אויך אָנגענומען מיטגלידער פון אובעזפּ. ספּאָל. (קאַסאַ-כאָריך).
אַכטונג! — אַכטונג!

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאַנק

דעם בעריהמטען ספּעציאַליסט-אָרטאָפּעד ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, אין לאָדז, וואָלטשאַנסקא 10, דריק איך היערמיט אויס מיין הערצליכען דאַנק און ערקלער עפענטליך, דאָס זיין מיר צוגעפּאַסטער אָרטאָפּעד. הייל-באַנדאַזש האָט מיר ווירקליך אָהן אָפּעראַציע מיין פאַרעלטערטען זעהר ליידענדען ברוך וואונדערבאַר געהאָלפען איבער אַלע מיינע ערוואַרטונגען. איך בלייב איהם דערפאַר אייביג דאַנקבאַר, און עמפּפעהל היערמיט אַלע ברוך-ליידענדע.
א. זאַיאַנץ, לאָדז, נאָוואָמיעסקא 4. וואַרשעשען 1934.

בחצי חנם

מחזורים, סליחות ספרים, טלתים

פּילסודסקי 34, פר. געשעפט
ווי אויך איינגאַנג דורכ'ן טויער

צו בעקומען אַלע אַרט ספרים און לערנ-ביכער, א ספּעציעלער אויסוואַהל פון מחזורים, אויך די וועלט-בערימטע אמתע ווילנער רב פּנינים מחזורים, אויך מיט פּוילישע איבערזעצונג, ש"ס, חומשים, משניות, מדרשים, סדורים, טלתים, גאַרטלען קאַפּלען, ציצית און מזוזות צו רעעלע פּרייזען. פאר שול-קינדער גרויסע הנחות גערענקט דעם אדרעס ווסכאָדניא 34 פראָנט געשעפט אָדער דורכ'ן טויער.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פאר נירען, בלאָז און אורין-קראַנקהייטען
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אָן פון 2–3 און פון 6–8 אָוו.

דאָס אַנאַליטיש-באַקטעריאָלאָגישע לאַבאָראַטאָריום פון מעדיצין. אַנאַליזען
„היגיענא"
גדאַנסקא 31a, טעל. 192-64
נעמט אָן טעלעפאָנ. אַנאַליזען צו לעטשניצע פּרייזען. אויס'ן אָרט א פיזיקאַליש-טעראַפּישער קאַבינעט.

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספּעציאַליסט פאר אינערליכע קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
CEGILNIANE 17, tel. 174-15.

DR.
Szymon Grinberg
(אָרדינירט זומער אין ווישניאָווא-גוראַ)
צוריקגעקעהרט
פּילסודסקיעגא 55. טעל. 168-58.
נעמט אָן פון 3–5.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאר אויגען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10.
נעהמט אָן פון 11–1 און פון 7–8 אָוו.

קליינע אַנאָנסען

1 זלאָטי
אַנאַנס ביז 15 ווערטער

פרייע פּאָסטענס

א קאָאַליפיצירטע וועש-נייהערין ווערט געזוכט פון זאָפאָרט. פּאָמאָרסקא 7, וואוינונג 15.

ס'ווערט געזוכט אַן אָנשטענדיג מיידעל צו אַרבייט. צו ערפאַהרען אין קאַנאַל-געוועלב אַנדזשעיאַ 45. 3848

א מיידעל, וועלכע קען נייהען אויף א מאַשין, ווערט געברויכט צו סוועטערס. צמענטאַרנע 3, וו. 11. 3953

נויטיג א יונגעל צום סוועטער-פאַך, ער זאָל אויך קענען אַפּיסעל אַרבייטען. צו ערפאַהרען פּושטשאַז 55, וו. 4.

עס ווערט געזוכט אַרויסצוגעבען אַרבייט אויף א 6-ער זשאַקאַרד-מאַשין. מעלדען זיך ביי פרענקעל, פּולנאָצנא 27

פערשידענעס

איך זוך צו קויפען א קינדער-וועגעלע אין א זעהר גוטען צושטאַנד. — אָפּערטען אין אַדמ. אונטער „וועגעלע"

צוליב אַבריזע צו פערקויפען זאָפאָרט א האַנדשוה-מאַשין 8/25 מיט ספּעציאַל פאַנג ביי 8/80 און 7/21. ווסכאָדניא 50, מיכאַלאָוויטש. 3850

ס'איז מיר אַנגעקומען א פרישער טראַנספּאָרט העמטשעס-מאַשין ביליג צו פערקויפען! ח. לעוואָקאָוויטש, שרודמיעסקא 21.

עלעקטרישע קויהלען-בערשטען צו מאָטאָרען און דינאַמאָ פערטיגט אויס עלעקטראָ-טעכניקער ישראל מיללער, שרודמיעסקא 26.

א חודשליך טראַמוואַי-ביכעל איז געפונען געוואָרען. אָפּצונעהמען אין אַדמ. געגען אַנאָנס-קאָסטען.

א בעסערע פרוי זוכט א לעדיג צימער ביי אַן אָנשטענדיגער פאַמיליע אין צענטרום. אָפּערטען אונטער „צימער".

אַנאָנסען-פּרייז פאר א מילימעטער-שורה
פאָר'ן טעקסט – [illegible]. פּרייסע און ערבעט"ט – 24 גר. אין דער זייט. שפּאַלטען
אין טעקסט – 40 . . . . . 60 – 4
נאָכ'ן טעקסט – 12 . . . . . 18 – . . . . .
ברייטער דער שטאָדט 50 פּראָצ. טייערער. אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א וואָרט

נעקראָלאָגען – 20 גר. א מ/מ (אין דער זייט 1 שפּאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס מעטערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַבאָנאַמענטס-פּרייז:
אין לאָדז – 4 זלאָטעס א חודש מיט צוטראָגען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ – 5 זל. א חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקע – 1 דאָל.

פּמהלערן, וועלכע ענדערן נישט פּרינציפּיעל דעם איינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער צוריקצוצאָהלען פאר דעם אַנאָנס

פאר'ן איינהאַלט און פאר מין פון די אַנאָנסען איז דער פערלאַג ניש ט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיני. איז אָפען פון 9 ביז 6 אין פייגאַכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman